

Θέματα Αναπηρίας

04

Τουρισμός για όλους!

09

Εκτιμώντας... τη σιωπή!
Μια βραδιά στο Θέατρο Κωφών

18

Δημήτρης Χ. Παξινός
Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών

Αφιέρωμα:

Μανιφέστο για τις Ευρωεκλογές 2009
Τίποτα για τα Άτομα με Αναπηρία,
Χωρίς τα Άτομα με Αναπηρία

Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία
Ελ. Βενιζέλου 236, 163 41 Ηλιούπολη, Αθήνα

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
ΚΕΜΠ.ΑΘ.
4702

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ: 2021 ΚΕΜΠ.ΑΘ.
ΚΩΔΙΚΟΣ: 3411

ΑΘΗΝΑ 2009

τεύχος 16
 Φεβρουάριος
 Μάρτιος
 Απρίλιος

Editorial03
Ανάλυση: Τουρισμός για όλους04
Θέσεις: Πρόσβαση και Προσβασιμότητα των Ατόμων με Αναπηρία στην Ελληνική Δικαιοσύνη08
Βήμα: Εθνική Ομοσπονδία Κινητικά Αναπήρων - Αγώνας για τα δικαιώματα των πλέον αποκλεισμένων11
Συνέντευξη: Δημήτρης Χ. Παζινός - Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών15
Αφιέρωμα: Μανιφέστο για τις Ευρωεκλογές 2009 - Τίποτα για τα Άτομα με Αναπηρία, χωρίς τα Άτομα με Αναπηρία18
	
Παρουσίαση: Εκτιμώντας... τι σιωπή - Μια βραδιά στο Θέατρο Κωφών23
Ευρωπαϊκά - Διεθνή Θέματα: Η Διεθνής Συμμαχία για την Αναπηρία στην Αθήνα27
Συνάντηση της Ε.Σ.Α.μεΑ. με ομάδα βουλευτών του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος της Σουηδίας29
Συνεργασίες: Ε.Σ.Α.μεΑ. και Ολομέλεια Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων31
Η Ε.Σ.Α.μεΑ. παρεμβαίνει, προτείνει, διεκδικεί...33
Εκδόσεις: Οδηγός Προσβάσιμων Ψυχαγωγικών Δραστηριοτήτων στην Ελλάδα38

Ιδιοκτησία:
 Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία - Ε.Σ.Α.μεΑ.
Εκδότης:
 Βαρδακαστάνης Γιάννης
 Πρόεδρος Ε.Σ.Α.μεΑ.
Διευθύντρια:
 Χατζηπέτρου Ανθή
Αρχισυντάκτης:
 Θεωνά Άννα
Σελιδοποίηση - Διαχωρισμοί - Φιλμς:
 ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ (210 6006430-1)
Εκτύπωση:
 ΔΕΣΜΟΣ (210 6644156)

Γραφεία Ε.Σ.Α.μεΑ.:
 Ελ. Βενιζέλου 236, 163 41 Ηλιοπούλη, Αθήνα
 Τηλ. 210 - 9949837
 Fax: 210 - 5238967
 E-mail: esaea@otenet.gr
<http://www.esaea.gr>

Εκδίδεται σε 7.500 αντίτυπα και διανέμεται δωρεάν.

Σε περίπτωση αναδημοσίευσης παρακαλούμε να αναφέρετε ως πηγή το "Θέματα Αναπηρίας".

Τα ευνοήματα άρθρα δεν εκφράζουν υποχρεωτικά τις απόψεις της Ε.Σ.Α.μεΑ.

Mε αφορμή τις επερχόμενες Ευρωεκλογές του Ιουνίου, το τεύχος που κρατάτε στα χέρια σας είναι αφιερωμένο στο «Μανιφέστο για τις Ευρωεκλογές 2009», το οποίο περιλαμβάνει τα 10 κυριότερα αιτήματα του Ευρωπαϊκού Αναπηρικού Κινήματος για να γίνει η διάκριση λόγω αναπηρίας παρελθόν. Στο Μανιφέστο γίνεται αναφορά σε βασικούς τομείς που χρήζουν άμεσης παρέμβασης και λήψης μέτρων, προκειμένου να είναι εφικτή η ισότιμη διαβίωση των ατόμων με αναπηρία τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Με βάση και τις επιταγές της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, η ελληνική νομοθεσία, πρέπει αν μη τι άλλο να εκσυγχρονιστεί, ώστε να δύναται να προστατεύσει τα δικαιώματα του πλέον ευπαθούς 10% του ελληνικού πληθυσμού, δηλ. των ατόμων με αναπηρία. Γι' αυτό και για την Ε.Σ.Α.μεΑ. η αναμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας ήταν ανέκαθεν βασική προτεραιότητα. Στις επόμενες σελίδες, λοιπόν, μπορείτε να διαβάσετε τις θέσεις του αναπηρικού κινήματος για τα νομικά εμπόδια και ελλείψεις που δυσχεραίνουν ακόμα περισσότερο την καθημερινότητα των ατόμων με αναπηρία, καθώς και τις απόψεις ενός εξέχοντα νομικού, του κ. Δημήτρη Παξινού, Προέδρου της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων και του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

Και βέβαια, η διακριτική μεταχείριση ίσως γίνεται περισσότερο εμφανής κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, οπότε είναι πλέον εξόφθαλμα ορατό ότι τα άτομα με αναπηρία δεν έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους υπόλοιπους συμπολίτες τους στις διακοπές και την ψυχαγωγία. Ενόψει της θερινής περιόδου, η Συνομοσπονδία κρούει για μια ακόμα φορά τον κώδωνα του κινδύνου και εφιστά την προσοχή στην ανάγκη εφαρμογής όσων προβλέπει ο «Τουρισμός για όλους».

Σε αυτό το τεύχος, το Βήμα δίδεται στην Εθνική Ομοσπονδία Κινητικά Αναπήρων και στις προκλήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν τα στελέχη του αναπηρικού κινήματος, ώστε να γίνει η Ελλάδα μια χώρα φιλόξενη για τους χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων και τα άτομα με κινητική αναπηρία εν γένει, κατά τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Τέλος, τα «Θέματα Αναπηρίας» σας μεταφέρουν για μια βραδιά στο Θέατρο Κωφών, μια πρωτοβουλία που έχει κερδίσει πολλές διακρίσεις, όχι όμως και την ανάλογη στήριξη από την ελληνική Πολιτεία.

Καλή Ανάγνωση.

Ιωάννης Βαρδακασιάνης
Πρόεδρος Ε.Σ.Α.μεΑ.

editorial

Τουρισμός για όλους!

Μαρίλυ Χριστοφή, Τοπογράφος Μηχανικός,
Εμπειρογνώμων προσαβασιμότητας, Συνεργάτης ΕΣΑμεΑ

Είναι γεγονός ότι ο τουρισμός για τη χώρα μας αποτελεί βασική πηγή εσόδων, αντίστοιχη τομέων βαριάς βιομηχανίας. Να σας παραπέμψω σχετικά σε πρόσφατη ομιλία του Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης στα γραφεία Τύπου και Ενημέρωσης των ελληνικών πρεσβειών, με θέμα «Θωράκιση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουρισμού» (Δευτέρα, 17 Νοεμβρίου 2008), όπου αναφέρθηκαν τα εξής: «Ο ελληνικός τουρισμός, είναι ένας κορυφαίος κλάδος της ελληνικής οικονομίας. Ποια είναι τα στοιχεία που μας επιτρέπουν να μιλάμε για εθνικό στόχο: το ότι η εθνική οικονομία κερδίζει 11,5 δισ. ευρώ το χρόνο από τα τουριστικά έσοδα. Το ότι

850.000 άνθρωποι ζουν άμεσα ή έμμεσα από τον ελληνικό τουρισμό...»

Είναι επίσης γεγονός ότι η ζήτηση τουριστικών προϊόντων αυξάνεται σταθερά, παρά το γεγονός ότι πρόσκαιρα σε περιόδους οικονομικών ή κοινωνικών κρίσεων μπορεί να υπάρξει κάποια ύφεση της τάσης αυτής. Στην ίδια ομιλία του ο Υπουργός ανέφερε: «*Η άποψή μου, όμως, είναι ότι πρέπει να κρατήσουμε στο μυαλό μας δύο δεδομένα: Πρώτον, η κρίση διαφέρει σημαντικά από τις προηγούμενες που βίωσε, τα τελευταία χρόνια, ο διεθνής τουρισμός. Δεν αφορά στην ασφάλεια του πολίτη, και δεν αφορά στην υγεία του.*

Δεύτερον, οι διακοπές, αποτελούν για το σύγχρονο άνθρωπο ανάγκη, δικαίωμα και όχι πολυτέλεια. Αυτό σημαίνει ότι η μεν διάθεση για διακοπές θα παραμείνει υψηλή -ενδεχομένως και να ενταθεί- η δε πρόθεση μπορεί να υποχωρήσει, αλλά αργά ή γρήγορα, θα επανέλθει ίσως και δριμύτερη.»

Όπως είναι φυσικό η ζήτηση αυτή δεν περιορίζεται σε ορισμένες μόνο κατηγορίες πολιτών, αντίθετα αφορά σε ευρύ φάσμα πολιτών ακόμη και αυτών χαμηλότερων εισοδημάτων. Αφορά επίσης και στα άτομα με αναπηρία, αλλά και σε άλλες ομάδες με παρόμοια χαρακτηριστικά (ηλικιωμένοι, οικογένειες με μικρά παιδιά

κ.λπ.), οι οποίες επιθυμούν, μπορούν ή θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν τουριστικές προσφορές, εφόσον αυτές σχεδιαστούν κατά τέτοιο τρόπο που να αίρουν τα εμπόδια που ορθώνονται σήμερα (αρχιτεκτονικά, πολιτιστικά και νοοτροπίας).

Έτσι, λοιπόν, δημιουργείται η ανάγκη σχεδιασμού τουριστικής πολιτικής για όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως ηλικίας, αναπηρίας και λοιπών χαρακτηριστικών, δηλαδή «Τουρισμού για Όλους». Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφέρουμε ότι ο όρος αυτός στη χώρα μας συχνά χρησιμοποιείται με λάθος τρόπο, κάνοντας αναφορά μόνο σε πολίτες χαμηλών εισοδημάτων. Σπανιότερα περιλαμβάνει πέραν αυτών και τα ηλικιωμένα άτομα (άνω των 65 ετών, που επίσης έχουν μειωμένα εισοδήματα λόγω συνταξιοδότησης) και ακόμη πιο σπάνια τα άτομα με αναπηρία. Με αυτό εξάλλου το σκεπτικό της αναφοράς σε πολίτες χαμηλών εισοδημάτων και ηλικιωμένων χρησιμοποιείται ο όρος «Τουρισμός για όλους» και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης και του ΕΟΤ.

Η ιδέα όμως του «Τουρισμού για όλους» σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο βασίζεται στη φιλοσοφία του «Σχεδιασμού για όλους» (δηλαδή του σχεδιασμού αγαθών, υπηρεσιών και περιβαλλόντων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από όλους, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, χωρίς να απαιτούνται ειδικές προσαρμογές ή εξειδικευμένος σχεδιασμός) και έχει πλέον επικρατήσει σχετιζόμενος άμεσα με την ικανοποίηση των αναγκών όλων των πολιτών συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία. Η πιο επιτυχημένη δε προσέγγιση του όρου «Τουρισμός για όλους» είναι αυτή του Νορβηγικού

Συμβουλίου Πολιτικής για την Αναπηρία, η οποία αναφέρει τα εξής: **«Κάθε ένας –ασχέτως αναπηρίας– πρέπει να μπορεί να ταξιδέψει προς μία χώρα, στο εσωτερικό της και σε οποιαδήποτε τοποθεσία, αξιοθέατο ή εκδήλωση που θα ήθελε να επισκεφθεί.»** (NORDISKA HANDIKAP-POLITISKA RADET 2002, σελ. 17).

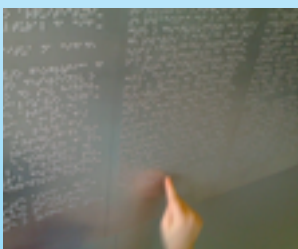
Η φιλοσοφία του «Τουρισμού για όλους» γεννήθηκε στη Μεγ. Βρετανία, όταν το 1989 πρωτοδημοσιεύτηκε η έκθεση «Τουρισμός για όλους», η οποία εστίαζε στον τουριστικό τομέα και τους αντίστοιχους επιχειρηματίες, προτρέποντάς τους να δημιουργήσουν πακέτα στη λογική της ποιότητας και της κοινωνικής ένταξης, που θα λάμβαναν υπόψη τις ανάγκες όλων των δυνητικών πελατών χωρίς εξαιρέσεις, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία.

Η ανταγωνιστικότητα του τουριστικού προϊόντος συνδέεται άμεσα με τις προσφερόμενες υπηρεσίες και προϊόντα. Οι άνθρωποι επιλέγουν πάντα εκείνες τις υπηρεσίες και τα προϊόντα που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες, τις προσδοκίες αλλά και τις οικονομικές δυνατότητές τους. Αν δε, ο υποψήφιος πελάτης είναι άτομο με αναπηρία τότε πέραν των συνήθων προσδοκιών το τουριστικό προϊόν για να είναι ελκυστικό γι' αυτόν θα πρέπει να ικανοποιεί και πρόσθετες προσδοκίες, προσδοκίες, οι οποίες περιλαμβάνουν τη διασφάλιση συνθηκών που θα του επιτρέψουν να απολαύσει τις διακοπές του χωρίς εμπόδια. Και φυσικά, μη ξεχνάμε, ότι το τουριστικό προϊόν είναι αποτέλεσμα σύνθεσης μιας σειράς παραμέτρων: μεταφοράς, υποδομών, υπηρεσιών και ανθρώπινου δυναμικού. Αν κάποια από αυτές τις παραμέτρους

δεν ικανοποιεί την ανάγκη για εύκολη και αυτόνομη πρόσβαση, το συνολικό τουριστικό προϊόν καταστρέφεται. Έτσι οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι ο «Τουρισμός για όλους» είναι ταυτόχρονα και αυστηρά «ποιοτικός» τουρισμός. Όπου ο όρος «ποιότητα» περιέχει και τη διάσταση της ικανοποίησης των αυξημένων προσδοκιών και αναγκών των πελατών και τη διασφάλιση της προσδοκώμενης άνεσης και ασφάλειας σε συνδυασμό με την ελκυστικότητα των πακέτων.

Ας προσπαθήσουμε όμως να προσεγγίσουμε τον «Τουρισμό για όλους» με οικονομο-τεχνικά κριτήρια. Είμαι σίγουρη πως οι περισσότεροι από μας θα βρεθούν προ εκπλήξεων ...

Σήμερα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα ο αριθμός των ατόμων με αναπηρία ανέρχεται σε 50.000.000 άτομα (στοιχεία της Eurostat, έκδοση 2001), τα οποία σε ποσοστό τουλάχιστον 50% ταξιδεύουν και συνοδεύονται από 1,56 άτομο κατά μέσο όρο (στοιχεία του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικονομίας και Εργασίας της Γερμανίας), ανεβάζοντας τον αριθμό σε περίπου 65.000.000 άτομα. Εάν δε, σε αυτά συνυπολογισθεί και ο αριθμός των ηλικιωμένων ατόμων άνω των 65 ετών, που πλέον έχουν τελείως διαφορετικές συνήθειες και τουριστική συμπεριφορά από τις προηγούμενες γενεές συνομηλίκων τους και ο οποίος αναμένεται σχεδόν να διπλασιαστεί μέχρι το 2050, ανεβάζοντας το αντίστοιχο ποσοστό από 20% σε 40% του πληθυσμού, αλλά και των οικογενειών με παιδιά σε καρότσι, οι οποίες οικογένειες τα τελευταία χρόνια έχουν αρχίσει να ταξιδεύουν ολοένα και συχνότερα (δύο κατηγορίες με παρόμοιες ανάγκες πρόσβασης με τα άτομα με ανα-

πηρίες), ο τελικός αριθμός υπερδιπλασιάζεται και γίνεται ιδιαίτερα ελκυστικός στην βιομηχανία του τουρισμού. Απλά συγκρίνεται τον με τα περίπου 15,7 εκατ. τουρίστες, που κατά δήλωση του Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης είχε η χώρα μας κατά το 2007 και αναλογιστείτε πόσο μερίδιο αυτής της αριθμητικά αυξανόμενης αγοράς θα μπορούσε η χώρα μας να διεκδικήσει με την κατάλληλη πολιτική, τώρα που ακόμη οι ανταγωνιστικές χώρες δε βρίσκονται σε ιδιαίτερα καλύτερη κατάσταση όσον αφορά προσβάσιμες υπηρεσίες και υποδομές..

Στο σημείο αυτό αξίζει να σας αναφέρω κάποια στοιχεία που προκύπτουν από έρευνα του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικονομικών και Εργασίας, που έγινε το 2002, με θέμα τις οικονομικές επιπτώσεις του «Τουρισμού για όλους». Για πρώτη φορά τεκμηριωμένα και αξιόπιστα στοιχεία σχετιζόμενα με τις απαιτήσεις και την τουριστική συμπεριφορά των ατόμων με αναπηρία και γενικά με μειωμένη κινητικότητα είδαν το φως της δημοσιότητας. Και τα αποτελέσματα ήταν πράγματι εντυπωσιακά!

Η μελέτη κατέγραψε ότι το 54% των ατόμων που έχουν καταγραφεί ως άτομα με αναπηρία στη Γερμανία (3.640.000 άτομα) ταξιδεύει για τουρισμό κάθε χρόνο. Κατά μέσο όρο κάθε ταξιδιώτης κάνει 1,3 ταξίδια διακοπών το χρόνο ανεβάζοντας το συνολικό αριθμό των μετακινήσεων στα 4.740.000, εκ των οποίων το 41,2% γίνεται στο εσωτερικό της χώρας και έχει μέση διάρκεια 13,9 ημέρες. Τα άτομα με αναπηρία στη Γερμανία ξοδεύουν κατά τις διακοπές τους ετησίως 945€ ανά άτομο έναντι 818€ του μέσου γενικού πληθυσμού, τα οποία αρκούν για να συντηρήσουν 65.000 θέσεις εργασίας ως πλήρους απασχόλησης ετησίως.

Τα άτομα με αναπηρία προτιμούν την περίοδο χαμηλής κίνησης (Μάιο, Σεπτέμβριο και Οκτώβριο) σε αντίθεση με το γενικό πληθυσμό που προτιμά την περίοδο υψηλής κίνησης (Ιούνιο, Ιούλιο, Αύγουστο), ενώ το 26% αυτών δηλώνουν πιστοί στον τουριστικό προορισμό που θα ικανοποιήσει τις προσδοκίες τους. Το 48% δηλώνει ότι θα ταξίδευε συχνότερα αν υπήρχαν περισσότερες προσβάσιμες υποδομές. Για το 71% περίπου των ατόμων με αναπηρία τη μεγαλύτερη σημασία στην επιλογή προορισμού έχει η οργάνωση του ταξιδιού (προετοιμασία, πληροφόρηση, κράτηση), ως πιο αξιόπιστη δε πηγή πληροφόρησης θεωρούν τους φίλους ή άλλα άτομα με αναπηρία λόγω ουσιαστικής έλλειψης αξιόπιστης πληροφόρησης και γνώσης των αναγκών τους από τους παρόχους τουριστικών υπηρεσιών.

Η παραπάνω πληροφόρηση μπορεί να μετασχηματισθεί σε σημαντική συνιστώσα μεγάλης οικονομικής σημασίας και να οδηγήσει στη δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων για την ανάπτυξη του «Τουρισμού για όλους». Αίροντας εμπόδια οι πάροχοι τουριστικών υπηρεσιών μπορούν να προσεγγίσουν μια αυξανόμενη νέα αγορά και να αποκτήσουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Η επένδυση στον «Τουρισμό για όλους» είναι επένδυση στο μέλλον, με ωφέλειες για το σύνολο των εμπλεκόμενων παραγόντων στην τουριστική βιομηχανία:

- Για τα άτομα με αναπηρία και γενικά τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα για τα οποία ο τουρισμός γίνεται ευκολότερος και ελκυστικότερος, επιτρέποντάς τους να ασκήσουν το βασικό δικαίωμα για συμμετοχή στην αναψυχή, κοινωνική συναναστροφή και τελικά πλήρη συμμετοχή στα κοινωνικά δρώμενα.
- Για όλους τους παρόχους τουριστι-

κών υπηρεσιών λόγω της αύξησης του αριθμού των δυνητικών πελατών.

- Για τους τόπους προορισμού που με αφορμή την παροχή υπηρεσιών για όλους βελτιώνουν τις υποδομές τους, γίνονται ανταγωνιστικότεροι και αποκτούν πρόσθετη αξία.
- Για τη χώρα σαν τουριστικό προορισμό, λόγω αύξησης της ζήτησης και τη δημιουργία ανταγωνιστικότερης τουριστικής βιομηχανίας.

Παρόλα αυτά η πλειοψηφία των παρόχων τουριστικών υπηρεσιών στη χώρα μας, αλλά και η ίδια η Πολιτεία, δεν έχουν ακόμη αντιληφθεί την οικονομική και κοινωνική σημασία του «Τουρισμού για όλους».

Ένα απλό παράδειγμα: κατά την πρόσφατη προετοιμασία των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων – εκτός των άλλων – διαπιστώθηκε σχετική πρόβλεψη προσβάσιμων υποδομών σε ξενοδοχειακές μονάδες κατηγορίας De luxe και Α', παντελής έλλειψη όμως σε αντίστοιχες μονάδες χαμηλότερων κατηγοριών, γεγονός που καθιστά τις τουριστικές υποδομές της χώρας προσιτές μόνο σε άτομα με αναπηρίες υψηλών εισοδημάτων. Όταν είναι γνωστό ότι συνήθως η αναπηρία συνοδεύεται από αποκλεισμό από την εργασία και συνεπώς χαμηλά εισοδήματα.!

Επίσης οι υψηλών κατηγοριών ξενοδοχειακές μονάδες απεδείχθησαν περισσότερο ενήμερες σε θέματα προσβασιμότητας και δυνατότητας ανάπτυξης των πελατειακών σχέσεων με άτομα με αναπηρίες και σε κάθε περίπτωση «ανοικτές» σε κάθε συνεργασία για την βελτίωση των υποδομών και υπηρεσιών τους στην κατεύθυνση αυτή, σε αντίθεση με αυτές των χαμηλότερων κατηγοριών. Πιθανόν λόγω του ότι οι περισσότερες από αυτές αποτελούν κρίκους πολυεθνικών επιχειρήσεων, οι οποίες σε μόνιμη βάση αφουγκράζο-

νται την αγορά προκειμένου να επιβιώσουν στις ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες του σημερινού διεθνούς ανταγωνισμού. Εν πάση περιπτώσει οι προσβάσιμες τουριστικές υποδομές δεν ξεπερνούσαν το 0,50% σε όλη τη χώρα! Για να μην αναφερθούμε στις υποχρεώσεις που επιβάλλει του ΕΟΤ για πρόβλεψη προσβάσιμων δωματίων με ανώτερο πλαφόν τα 10 προσβάσιμα δωμάτια ανά ξενοδοχείο! Ανώτερο πλαφόν!!! Όταν η ΕΕ επιβάλλει πλέον Κανονισμούς για τη διευκόλυνση και τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία κατά τις μετακινήσεις τους με στόχο την αύξηση της κινητικότητάς τους.

Οι νεότερες πολιτικές στον τομέα του τουρισμού επικεντρώνονται πλέον ιδιαίτερα στην πρόσβαση σε αξιόπιστη πληροφόρηση και στην προσβασιμότητα των διαδικασιών κρατήσεων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην τυποποιημένη καταχώρηση αξιόπιστων, λεπτομερών στοιχείων, σχετικά με τις προσβάσιμες υποδομές και υπηρεσίες, εύκολα προσβάσιμων από τους ενδιαφερόμενους, σε συμβατικές και προσβάσιμες μορφές, ώστε ο καθένας ανάλογα με τις προσωπικές του ανάγκες να μπορεί να κρίνει ο ίδιος αν οι παροχές τον ικανοποιούν ή όχι.

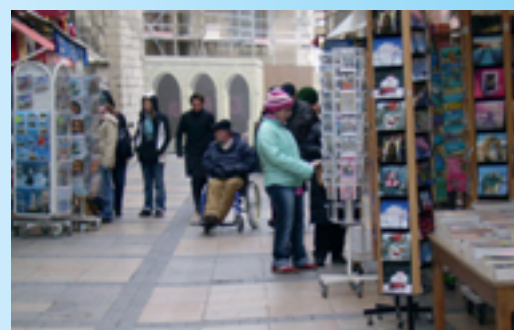
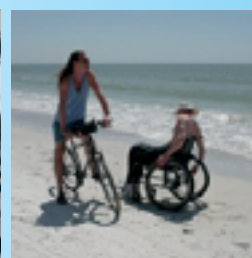
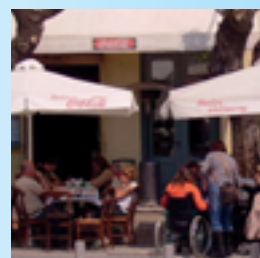
Είναι λάθος όμως να εσιτιάσει κανείς μόνο στη συνιστώσα αυτή της προσβάσιμης πληροφόρησης, εάν δεν έχει ήδη αναπτύξει στρατηγική και πολιτικές για τη διασφάλιση προσβάσιμων υποδομών και εκπαιδευμένων στελεχών, κάτι το οποίο αποδεδειγμένα λείπει από τη χώρα μας. Πρόσφατα εκφράστηκε η άποψη ότι τα άτομα με αναπηρία δε συμμετείχαν στο πρόγραμμα επιδοτούμενου τουρισμού της προηγούμενης περιόδου. Οι αρμόδιοι όμως δεν αναλογίστηκαν ποιος μπορεί να ήταν οι πραγματικές αιτίες. Πρώτον οι ξενοδοχειακές υποδομές που είχαν ενταχθεί στο πρόγραμμα δεν ήταν προσβάσιμες. Είναι πάγια τακτική των ξενοδόχων να δηλώνουν ότι οι υποδομές που διαθέτουν είναι προσβάσιμες χωρίς ούτε τη γνώση για το τι σημαίνει προσβάσιμη

υποδομή να διαθέτουν, αλλά ούτε και κάποια πιστοποίηση γι' αυτό, αφού εξάλλου δεν υπάρχει καμία σχετική αρχή πιστοποίησης. Δεύτερον η πληροφόρηση ενδέχεται να μην έφτασε στους άμεσα ενδιαφερόμενους : οι ιστοσελίδες του ΕΟΤ και του Υπουργείου δεν είναι προσβάσιμες, έντυπα σε προσβάσιμες μορφές δεν υπάρχουν, ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό δεν υπάρχει.

Ιδιαίτερα η εκπαίδευση των στελεχών του τουριστικού τομέα σε θέματα σχετιζόμενα με την αναπηρία και τη συναλλαγή με άτομα με αναπηρία αποτελεί μια σημαντική παράμετρο για τη δημιουργία φιλικών και προσβάσιμων περιβαλλόντων. Πότε αλήθεια προγραμματίστηκε αντίστοιχη εκπαίδευση στην Ελλάδα;

Είναι πια καιρός να αντιληφθούμε ότι η τουριστική πολιτική της χώρας σαν τμήμα της γενικότερης οικονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής, η οποία πλέον βάσει των νεότερων ευρωπαϊκών επιταγών πρέπει να αποβλέπει στην αειφόρο οικονομική ανάπτυξη, δε μπορεί να αγνοεί τη διάσταση της αύξησης της κοινωνικής συνοχής, δε μπορεί να αγνοεί την ικανοποίηση των αναγκών μιας μεγάλης κατηγορίας πολιτών των ατόμων με αναπηρία. Είναι εξάλλου εμφανές ότι το μέγεθος της αγοράς των ατόμων αυτών είναι πολύ μεγαλύτερο από το μέγεθος αγορών προς τις οποίες στρέφεται η ελληνική τουριστική πολιτική στο πλαίσιο προσέλκυσης νέων πελατών με την προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού, πχ. θρησκευτικού, οικολογικού κ.λπ.

Κλείνοντας πρέπει να τονίσω ότι ο «Τουρισμός για όλους» δεν αποτελεί πρόσθετο είδος τουρισμού, δεν είναι εναλλακτικός, θεματικός, ειδικός τουρισμός αλλά η γενική πλατφόρμα πάνω στην οποία πρέπει να βασιστούν όλα τα είδη τουρισμού (συμβατικά και εναλλακτικά ή θεματικά) και το ελληνικό τουριστικό προϊόν, στο πλαίσιο μιας κοινωνίας βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, μιας κοινωνίας με επίκεντρο τον άνθρωπο.

Πρόσβαση και Προσβασιμότητα των Ατόμων με Αναπηρία στην Ελληνική Δικαιοσύνη

Η δικαιοσύνη ως θεσμός στον οποίο βασίζεται το οικοδόμημα της Δημοκρατίας και του Κράτους Δικαίου, πρέπει να ασχοληθεί σοβαρά και επισταμένα με προβλήματα που αντιμετωπίζει μία από τις πλέον ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού όπως είναι τα άτομα με αναπηρία.

Τα άτομα με αναπηρία αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες πρόσβασης όχι μόνο στις Υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης αλλά και στο σύνολο των δικαστηρίων όλων των βαθμίδων, πολλές διατάξεις του ελληνικού δικαίου έρχονται σε άμεση αντίθεση με τη νέα δικαιωματική προσέγγιση για την αναπηρία, ενώ άθλιες είναι οι συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων με αναπηρία στο σύνολο των σωφρονιστικών καταστημάτων της χώρας, οι οποίοι αντιμετωπίζουν πρόσθετα προβλήματα που πηγάζουν από την ίδια την αναπηρία τους.

Θέματα Προσβασιμότητας όλων των κτιριακών υποδομών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, των εποπτευόμενων φορέων του καθώς και των Δικαστηρίων όλων των βαθμίδων

Η προσβασιμότητα έχει αναδειχθεί σε θεμελιώδες δικαίωμα, το οποίο η Πολιτεία έχει υποχρέωση να διασφαλίζει ώστε να επιτρέπεται σε όλα τα μέλη της κοινωνίας να μπορούν αυτόνομα, με ασφάλεια και με άνεση να προσεγγίσουν και να χρησιμοποιήσουν όλες τις προσφερόμενες υποδομές, τις υπηρεσίες και τα αγαθά.

Ως εκ' τούτου και επειδή όλες οι κτιριακές υποδομές του Υπουργείου Δικαιοσύνης και των εποπτευόμενων φορέων του (Σωφρονιστικών Καταστημάτων, Υποθηκοφυλακείων κ.λπ.) καθώς

και των Δικαστηρίων της χώρας (Διοικητικών, Πολιτικών, Ποινικών), χρησιμοποιούνται καθημερινά από το σύνολο των πολιτών, με οποιαδήποτε ιδιότητα και αν αυτοί τα χρησιμοποιούν, θα πρέπει να καταστούν πλήρως προσβάσιμα στα άτομα με αναπηρία.

Δεδομένου δε ότι κάποιο άτομο, ανεξάρτητα από τη φυσική του κατάσταση, μπορεί να κληθεί να εργαστεί στο χώρο της Δικαιοσύνης, τα κτίρια πρέπει να είναι προσβάσιμα στο σύνολό τους (οριζόντια και κατακόρυφα) και όχι μόνο στα σημεία που χρησιμοποιούνται για το κοινό.

Ειδικότερα, ως προς τις κτιριακές υποδομές που στεγάζονται οι υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, συμπεριλαμβανομένων των Σωφρονιστικών Καταστημάτων, Υποθηκοφυλακείων και όλων γενικά των επο-

πτευόμενων φορέων τους καθώς και των Δικαστικών Μεγάρων θα πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα για να καταστούν οι είσοδοι και οι χώροι υποδοχής αυτών προσβάσιμοι στα άτομα με κινητική αναπηρία (π.χ. κατασκευή ραμπών, εγκατάσταση προσβάσιμων ανελκυστήρων κ.λπ.).

Σε ότι αφορά στους χώρους υποδοχής των Δικαστικών Μεγάρων θα πρέπει να προβλέπεται πληροφόρηση και σε προσβάσιμη μορφή για όλες τις κατηγορίες αναπηρίες (π.χ. γραφή Braille, ανάγλυφη σήμανση, ανάγλυφοι χάρτες) σχετικά με το κτίριο (αριθμός ορόφων, θέση στην οποία βρίσκεται ο επισκέπτης του κτιρίου, πινάκια δικαστικών υποθέσεων, θέση στοιχείων κατακόρυφης επικοινωνίας, θέση εξόδων κινδύνου κ.λπ.) αλλά και με τις υπηρεσίες εντός του κτιρίου (όροφος, αριθμός αιθουσών που

διεξάγονται οι δικαστικές υποθέσεις κ.λπ.).

Σημαντικό ρόλο αποτελεί η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε θέματα ενημέρωσης και επικοινωνίας με δεδομένη την ποικιλία των αναπηριών και τις διαφορετικές ανάγκες που διαμορφώνονται για κάθε κατηγορία αναπηρίας. Ως εκ τούτου απαιτείται η λήψη όλων των ενδεδειγμένων μέτρων για να καταστούν η σήμανση και η επικοινωνία προσβάσιμες και σε μορφές πέραν των συμβατικών. Έτσι για τα άτομα με προβλήματα όρασης και ακοής επιβάλλεται να προβλεφθεί σε όλους ανεξαιρέτως τους χώρους των Κεντρικών και Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, των εποπτευόμενων φορέων του καθώς και των δικαστικών μεγάρων:

- η χρήση μεγάλων χαρακτήρων και έντονων χρωματικών αντιθέσεων,
- η χρήση της γραφής Braille, ανάγλυφων χαρτών - μακετών, ανάγλυφης σήμανσης ή ηχητικής σήμανσης,
- η χρήση οπτικής σήμανσης,
- η πρόβλεψη κειμενοηλεκτρονικών σε όλους τους χώρους των δικαστικών υπηρεσιών,
- η πρόβλεψη μετάφρασης στη νοηματική ώστε να μπορούν τα άτομα με προβλήματα ακοής να ασκούν όλες τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα τους ενώπιον του νόμου.

Επίσης, για να καταστεί η πληροφόρηση προσβάσιμη σε όλες τις κατηγορίες των ατόμων με αναπηρία απαιτείται η εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ιστοσελίδων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και όλων των εποπτευόμενων φορέων του σε επίπεδο τουλάχιστον «ΑΑ», όπως

αυτό καθορίζεται από τις διεθνείς προδιαγραφές προσβασιμότητας W3C - WAI με βελτίωση ή και επανασχεδιασμό τους και συνεχή ενσωμάτωση των διαθέσιμων πληροφοριών.

Προσαρμογή του Ελληνικού Δικαίου στη νέα δικαιωματική προσέγγιση για την αναπηρία

Με την παρ. 6 του άρθρου 21 του Συντάγματος της χώρας μας, σε συνδυασμό με την αρχή της αναλογικής ισότητας όπως ορίζεται με την παρ. 1 του άρθρου 4 και με τη διάταξη του άρθρου 116 παρ. 2 που επιτρέπει τη λήψη θετικών μέτρων υπέρ των ομάδων που τελούν υπό συνθήκες πραγματικής ανισότητας, η χώρα μας εναρμονίστηκε με τα πιο προοδευτικά Συντάγματα άλλων χωρών, υιοθετώντας τη νέα δικαιωματική προσέγγιση για την αναπηρία.

Εν τούτοις και παρά τις ουσιαστικές αυτές συνταγματικές αλλαγές, το Ελληνικό Δίκαιο σε όλες τις μορφές (Αστικό, Ποινικό, Κληρονομικό, Οικογενειακό κ.λπ.) παρουσιάζει σοβαρές ελλείψεις ως προς την προσαρμογή του όχι μόνο στις Συνταγματικές Διατάξεις που προστατεύουν τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία αλλά και σε μια σειρά Ευρωπαϊκών Οδηγιών καθώς και με τη Διεθνή Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για τα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, η οποία προσυπογράφηκε και από τη χώρα μας.

Ενδεικτικά, αναφέρουμε τη γενικευμένη χρήση του αντιεπιστημονικού και αναχρονιστικού όρου «Κωφάλαος» στο σύνολο της ελληνικής Δικονομίας, ο οποίος έρχεται

σε πλήρη αντίθεση με το δόκιμο όρο «Κωφός». Επίσης, ως παράδειγμα αναφέρουμε το άρθρο 382 του Ποινικού Κώδικα, σύμφωνα με το οποίο οι «κωφάλαοι» δεν είναι προσωρινά ικανοί για να εκπληρώσουν καθήκοντα του ενόρκου. Επίσης σημαντικά κενά παρατηρούνται ως προς τον τρόπο λειτουργίας του δικαστικού ελέγχου του εγκλεισμού των ψυχικά ασθενών, με τον οποίο στην πράξη ακυρώνεται η βασική επιδίωξη του Ν.2071/92, που επιτάσσει και προϋποθέτει ως βασική εγγύηση της προάσπισης των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχική αναπηρία την ύπαρξη δικαστικού ελέγχου.

Τα παραδείγματα αυτά αποτελούν ένα ελάχιστο δείγμα των διατάξεων του ελληνικού δικαίου που έρχονται σε άμεση αντίθεση με τη νέα δικαιωματική προσέγγιση για την αναπηρία και αποδεικνύουν το δίκαιο του αιτήματος του εθνικού αναπηρικού για την άμεση προσαρμογή του ελληνικού δικαίου με το Αναθεωρημένο Συνταγματικό Δίκαιο της χώρας μας και τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία.

Σχεδιασμός και εφαρμογή ειδικών μέτρων για την κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών των ατόμων με αναπηρία που διαβιούν στα σωφρονιστικά καταστήματα της χώρας

Το αναπηρικό κίνημα έχει επισημάνει την αναγκαιότητα του σχεδιασμού και της εφαρμογής ειδικών μέτρων για την κάλυψη των ειδικών αναγκών των ατόμων με αναπηρία που κρατούνται στις φυλακές της χώρας.

Τα στοιχεία που έρχονται στο φως της δημοσιότητας για τις άθλιες συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων στο σύνολο των σωφρονιστικών καταστημάτων της χώρας είναι βέβαιο ότι αφορούν και τους κρατούμενους που είναι άτομα με αναπηρίες και αντιμετωπίζουν πρόσθετα προβλήματα που πηγάζουν από την ίδια την αναπηρία τους. Δυστυχώς, τα προβλήματα αυτά μεγιστοποιούνται εάν λάβουμε υπόψη μας τα ακόλουθα στοιχεία:

- i. έλλειψη προσβασιμότητας σε όλους τους χώρους των σωφρονιστικών καταστημάτων, μη εξαιρουμένων και των προσωπικών χώρων κράτησης σε αστυνομικά τμήματα κ.λπ.,
- ii. δραματική αύξηση των κρατουμένων με αποτέλεσμα την πλήρη εξασθλίωση των συνθηκών ζωής τους,
- iii. έλλειψη νοσοκομείων και ψυχιατρείων δικαιοδοσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Το ένα και μοναδικό νοσοκομείο και ψυχιατρείο δικαιοδοσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης παρακολουθεί χιλιάδες περιστατικά κρατουμένων,
- iv. έλλειψη ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού που χαρακτηρίζεται από την έλλειψη βασικών ιατρικών ειδικοτήτων ακόμα και για τη στοιχειώδη παρακολούθηση απλών περιστατικών,
- v. έλλειψη στοιχειώδους φαρμακευτικής περίθαλψης των κρατουμένων.

Οι σημαντικές αυτές ελλείψεις που εγκυμονούν τραγικούς κινδύνους για την υγεία όλων των κρατουμένων είναι ολοφάνερο ότι οδηγούν στην πλήρη εξασθλίωση των κρατουμένων με αναπηρία. Ειδικότερα, για αυτούς τους κρατούμενους πρέπει να γίνει αντιληπτό από όλους τους

αρμοδίους ότι ο περιορισμός της προσωπικής τους ελευθερίας για οποιοδήποτε λόγο δεν τους αφαιρεί ούτε την αναπηρία ούτε τις πρόσθετες ανάγκες που πηγάζουν από αυτή.

Με τον πρόσφατο Ν.3727/2008, το Υπουργείο Δικαιοσύνης προσπάθησε να ανοίξει το δρόμο για την καθιέρωση ενός νέου πλαισίου λειτουργίας και διαβίωσης των κρατουμένων μέσα στις φυλακές. Το αναπηρικό κίνημα ευελπιστεί ότι στη συνέχεια των ενεργειών του Υπουργείου σας για τον εκσυγχρονισμό του σωφρονιστικού συστήματος της χώρας θα προχωρήσει στο σχεδιασμό και τη λήψη ειδικών μέτρων για τη βελτίωση των συνθηκών ζωής των κρατουμένων με αναπηρία, έτσι ώστε να καλύπτονται οι ιδιαίτερες ανάγκες που πηγάζουν από την αναπηρία τους.

Σε αυτή τη κατεύθυνση το αναπηρικό κίνημα της χώρας ζητάει την ενεργοποίηση της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν.2776/1999, η οποία ορίζει ρητά *«ειδική μεταχείριση των κρατουμένων όταν δικαιολογείται από τη νομική ή πραγματική κατάσταση του, όπως υποδίκων και καταδίκων, έγγαμων και αγάμων, ανηλίκων, γυναικών, ανδρών, ατόμων με ειδικές ανάγκες ή για τις θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις εφόσον γίνεται υπέρ του κρατούμενου και προς εξυπηρέτηση των ειδικών αναγκών που απορρέουν από την κατάσταση στην οποία ευρίσκεται.»*

Για να καταστεί όμως ενεργή η ανωτέρω διάταξη απαιτείται η άμεση λήψη θεσμικών μέτρων, όπως:

- a) Προσβασιμότητα όλων των κτιριακών υποδομών των σωφρονιστικών καταστημάτων.

β) Άμεση στελέχωση του νοσοκομείου και του ψυχιατρείου των φυλακών Κορυδαλλού με ιατρικό, νοσηλευτικό και παραϊατρικό προσωπικό για την παροχή ιατρικής και θεραπευτικής φροντίδας στους κρατούμενους με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις.

γ) Διασύνδεση του νοσοκομείου των φυλακών Κορυδαλλού και όλων ανεξαιρέτως των σωφρονιστικών καταστημάτων με τα Γενικά Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία της χώρας και τα Κέντρα Αποκατάστασης των Ατόμων με Αναπηρία.

δ) Δωρεάν παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών βοηθημάτων, των θεραπευτικών μέσων και των αναλωσίμων υλικών τους, στους κρατούμενους με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις.

ε) Εξατομικευμένη θεραπεία για τους ψυχικά πάσχοντες κρατούμενους στα σωφρονιστικά καταστήματα της χώρας, καθώς και τους ακαταλόγιστους εγκληματίες του άρθρου 69 του Ποινικού Κώδικα.

Οι σοβαρές δυσκολίες πρόσβασης, οι σοβαρές ελλείψεις ως προς την προσαρμογή του ελληνικού Δικαίου στις Συνταγματικές Διατάξεις, στις Ευρωπαϊκές Οδηγίες καθώς και στη Διεθνή Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για τα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία αλλά και οι άθλιες συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων με αναπηρία στο σύνολο των σωφρονιστικών καταστημάτων της χώρας, θα πρέπει να ξεπεραστούν, δεδομένου ότι η Δικαιοσύνη δεν έχει το δικαίωμα να παρέχει στα άτομα με αναπηρία υπηρεσίες κατώτερης ποιότητας ή με διαφορετικούς όρους συντηρώντας την άνιση μεταχείριση. **Θ.Α.**

Μια από τις πλέον ευπαθείς κατηγορίες των ατόμων με αναπηρία, καθ' όλα αποκλεισμένη αφού οι χρήστες αναπηρικού αμαξιδίου βιώνουν το αφιλόξενο περιβάλλον της χώρας μας εντονότερα ίσως από κάθε άλλο άτομο με αναπηρία, είναι αναμφίβολα τα άτομα με κινητική αναπηρία.

Η έλλειψη μέτρων και πολιτικών για την καθολική πρόσβαση των ατόμων με κινητική αναπηρία στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον επιβάλλει στο άτομο με κινητική αναπηρία να ζει εξαρτώμενο από κάποιο άλλο πρόσωπο, με τα πενιχρά επιδόματα να μην επαρκούν για την κάλυψη ακόμα και των καθημερινών εξόδων που προκύπτουν από την ίδια την αναπηρία. Τα άτομα με κινητική αναπηρία καταλήγουν τις περισσότερες φορές να ζουν έγκλειστα στους τέσσερις τοίχους ενός σπιτιού, περιμένοντας καρτερικά να φτάσει κάποτε η Ελλάδα το επίπεδο άλλων ευρωπαϊκών χωρών, που αναγνωρίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα των κινητικά αναπήρων και φροντίζουν για την ανεξαρτησία τους και την ελεύθερη και ανεμπόδιστη συμμετοχή τους στα κοινωνικά, πολιτιστικά και επαγγελματικά δρώμενα.

Στο μέτωπο αυτό και σε αυτό το σκοπό είναι ταγμένη από το 1999, έτος ίδρυσής της, η Εθνική Ομοσπονδία Κινητικά Αναπήρων (Ε.Ο.Κ.Α.) που αποτελεί τον εκφραστή των παραπληγικών – τετραπληγικών και βαριά κινητικά αναπήρων σε όλη την Ελλάδα. Πρόκειται για το δευτεροβάθμιο φορέα των ατόμων με κινητικές αναπηρίες που ιδρύθηκε στη χώρα μας και αγωνίζεται για την κοινωνική ένταξη των ατόμων με βαριές κινητικές αναπηρίες, την αποδοχή τους από την κοινωνία και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής τους.

Εθνική Ομοσπονδία Κινητικά Αναπήρων

Αγώνας για τα δικαιώματα των πλέον αποκλεισμένων

Για τη μεγάλη και μακροχρόνια δράση της Ε.Ο.Κ.Α, τόσο στη διεκδίκηση ίσων ευκαιριών για τα άτομα με κινητική αναπηρία, τις επιτυχίες της και τις μελλοντικές της προτεραιότητες, μίλησε στα «Θέματα Αναπηρίας» ο Πρόεδρος της κος Νικόλαος Σκόνης.

Ποιες κατηγορίες αναπηρίας εκπροσωπεί η ΕΟΚΑ και πόσα μέλη αριθμεί;

Το σύνολο των κινητικά αναπήρων στην πατρίδα μας ανέρχεται στις 550.000 (στοιχεία Eurostat 2003) και η Ομοσπονδία αριθμεί συνολικά 19 φορείς - μέλη. Οργανωμένοι και ενεργοί είναι ωστόσο όχι περισσότεροι από 11.500, πράγμα που σημαίνει ότι υπάρχει μεγάλη δυνατότητα για νέες οργανώσεις και μεγαλύτερη μαζικοποίηση.

Όσο για τις κατηγορίες, εκπροσωπούνται όσοι έχουν κινητική αναπηρία μη επιδεινούμενη από πλήθος αιτιών (πλην φυσιολογικής φθοράς), όσοι έχουν αναπηρία επιδεινούμενη από πλήθος αιτιών (πλην φυσιολογικής φθοράς), ακρωτηριασμούς άνω και κάτω άκρων, εγκεφαλικά περιστατικά γενικώς.

Επιπλέον συμπεριλαμβάνουν τους περιπατητικούς και ακρωτηριασμένους χωρίς τεχνικά

βοηθήματα, τους περιπατητικούς και ακρωτηριασμένους με τεχνικά βοηθήματα, τους χρήστες αναπηρικού αμαξιδίου χειροκίνητου (παρταετραπληγία), τους χρήστες ηλεκτρικού αμαξιδίου που δεν έχουν δυνατότητα χρήσης χειροκίνητου αμαξιδίου (παρά-τετραπληγία).

Ποιοι είναι οι βασικοί στόχοι της ΕΟΚΑ;

Βασικός στόχος είναι η συνεχής προσπάθεια να γίνουν τα προβλήματα και οι ανάγκες μας κομμάτι της συνείδησης των πολιτών και να αποτελέσουν μέρος του αξιακού συστήματος της Ελληνικής πολιτείας.

Για την επίτευξη του στόχου είναι σημαντικό το κοινωνικό μοντέλο και η πολιτική βούληση, συγκεκριμένα, η εφαρμοσμένη πολιτική πρέπει να πορεύεται με επίκεντρο τον άνθρωπο και τις ανάγκες του αλλά και η πολιτική βούληση να εκφράζεται με συγκεκριμένη πράξη και όχι με λόγια. Η κάθε δέσμευση να μην υπακούει απλώς στην ανάγκη της συγκυρίας, αλλά να αποτελεί συνειδητό και υποχρεωτικά εφαρμόσιμο κομμάτι της πολιτικής και αυτών που την εκπροσωπούν.

Στόχος του κινήματος των κινητικά αναπήρων είναι η συμμετοχή, η συμφωνία και η συναπόφαση, απαραίτητες προϋποθέσεις για την ενότητα στην δράση. Παράλληλα η μαζικοποίηση και η ενδυνάμωση όλων των κινητικά αναπήρων θα δώσει σημαντικές δυνατότητες επίτευξης στόχων με απαραίτητη την ενιαία αντίληψη και τους κοινούς αγώνες στη συνδικαλιστική πυραμίδα.

Πόσο εύκολο είναι για ένα άτομο

με κινητική αναπηρία να μετακινηθεί στην Ελλάδα;

Για να είναι πιο αξιόπιστη η απάντηση στην ερώτησή σας θα πρέπει να χωρίσουμε τα άτομα με κινητική αναπηρία σε δύο μεγάλες κατηγορίες, τους περιπατητικούς και τους χρήστες αναπηρικού αμαξιδίου. Οι ανάγκες είναι διαφορετικές αλλά και κοινές σε κάποια εμπόδια, όπως η κακή συντήρηση των πεζοδρομίων, η πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον, η έλλειψη αναβατορικών σε κτήρια κ.λπ.

Όσο αφορά τη μετακίνηση των βαριά κινητικά αναπήρων, που είναι στην ουσία οι χρήστες των αναπηρικών αμαξιδίων, τα πράγματα γίνονται από γκρι ως μαύρα. Η οποιαδήποτε μετακίνηση στον Ελλαδικό χώρο και όχι μόνο, προϋποθέτει την ανάγκη συνοδού, και αυτή τη δυνατότητα την έχουν μόνο όσοι μπορούν να πληρώνουν γι' αυτό, όσοι δεν μπορούν είναι αποκλεισμένοι, είτε για οικονομικούς λόγους είτε από έλλειψη προσβάσιμων διαδρομών. Είναι εντελώς δίκαιο το αίτημα των βαριά κινητικά αναπήρων για την πλήρη επιχορήγηση κοινωνικού συνοδού-φροντιστή υγείας σε 24 βάση.

Το ζήτημα για τους κινητικά αναπήρους δεν είναι μόνο η μετακίνηση στην Ελλάδα, αλλά η δυνατότητα να βγούμε από το σπίτι μας και να κάνουμε αυτό που ο κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα να κάνει, να επισκεφτούμε την τοπική αγορά, να αγοράσουμε τα αναγκαία για την επιβίωση και την υγεία μας, κ.λπ.

Η Πολιτεία αλλά και η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα μπορούσαν να λύσουν σημαντικά προβλήματα, να πάψει η χορήγηση αδειών σε καταστήματα

που δεν πληρούν όρους επισκεψιμότητας για κινητικά αναπήρους.

Πως αντιμετωπίζει η κοινωνία τα άτομα με κινητική αναπηρία;

Μπορώ να πω ότι τα πράγματα δεν είναι ίδια με το παρελθόν, υπάρχει μεγαλύτερη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών, απέχουμε όμως πολύ από τις χώρες της Ευρώπης.

Η πληροφόρηση για τα προβλήματα των ΑμεΑ πρέπει να περάσει μέσα από την εκπαίδευση όλων των επιπέδων (πρωτοβάθμια – δευτεροβάθμια – τριτοβάθμια).

Ο πολιτισμός σε μια χώρα μετριέται με το πώς αντιμετωπίζει τα ζητήματα των αναπήρων πολιτών, με αυτό το δεδομένο εύκολα βγάζουμε συμπέρασμα σε τι χώρα ζούμε.

Πως θα χαρακτηρίζετε τις σχέσεις της ΕΟΚΑ με την Ελληνική πολιτεία; Υπάρχει συνεργασία; Τι πρέπει να αλλάξει;

Η σχέση με την ελληνική Πολιτεία δεν χαρακτηρίζεται από τη στάση και την ευαισθησία ορισμένων φωτεινών εξαιρέσεων, ούτε από αποσπασματικές πολιτικές που απαντούν συγκυριακά και πρόσκαιρα. Θα υιοθετήσω απόλυτα ως χαρακτηρισμό για τις σχέσεις μας με την Πολιτεία τον όρο «κολακευτικός λαϊκισμός».

Η σχέση μας θα μπορούσε να κριθεί και να αξιολογηθεί αν υπήρχε συγκροτημένη εθνική πολιτική για τα άτομα με αναπηρία. Η συνεργασία των κινητικά αναπήρων με την ελληνική Πολιτεία στηρίζεται, είτε στις διαπροσωπικές σχέσεις, είτε όπου περιστασιακά εξυπηρετεί την

Πολιτεία. Η όποια συνεργασία είναι για τα «μάτια», δεν είναι αποτέλεσμα πολιτικών που απαντούν συγκροτημένα έστω με μακροπρόθεσμες στοχεύσεις στην επίλυση προβλημάτων και μιας σοβαρής δουλειάς για την εναρμόνιση της Ελλάδας με τις άλλες χώρες τις Ευρώπης.

Τα όργανα των αναπήρων είναι πολύ πιο μπροστά από την Πολιτεία. Οι μελέτες και οι θέσεις της ΕΣΑμεΑ και των Δευτεροβαθμίων Οργάνων της είναι πολύ πιο συγκροτημένες από τις αποσπασματικές απόψεις των αρμοδίων οργάνων της Πολιτείας για τα θέματα της αναπηρίας.

Χωρίς κανένα δισταγμό θα έλεγα ότι όλα πρέπει να αλλάξουν. Είναι καθοριστική η συγκρότηση Γενικής Γραμματείας ΑμεΑ σε μια Πολιτεία που ενδιαφέρεται ουσιαστικά γ' αυτό το ευαίσθητο κομμάτι της κοινωνίας μας.

Πως κρίνετε τον τρόπο που αντιμετωπίζουν τα σύγχρονα μέσα μαζικής ενημέρωσης τα άτομα με κινητική αναπηρία;

Αν κανείς ανατρέξει στα συμπεράσματα των συνεδρίων «ΜΜΕ και Αναπηρία» θα αναγνώσει την πραγματικότητα. Ο ρόλος των ΜΜΕ είναι απόλυτα συνδεδεμένος με την εμπορικότητα του θέματος. Περνούν στρεβλά την εικόνα της πραγματικότητας, προβάλλοντας από τη μια τον ήρωα της ζωής και από την άλλη τον ταλαιπωρημένο ανάπηρο. Αυτό πουλάει και αυτό κάνουν, εμείς πάντα στο ίδιο έργο θεατές.

Ο τρόπος που παρουσιάζουν την κινητική αναπηρία είναι ο ίδιος με τις άλλες αναπηρίες, διαφέρει μόνο ότι το αναπηρικό αμαξίδιο είναι πιο κοντά στο να προκαλέσει τον οίκτο.

Αυτή είναι η πραγματικότητα και τα στερεότυπα της παρουσίασης, η πλαστή αντίθεση του επιτυχημένου με τις ιδιαίτερες ικανότητες, του μαχητή νικητή της ζωής και από την άλλη του επαίτη. Καμιά κουβέντα όμως για την Πολιτεία και τις υποχρεώσεις της.

Στόχος είναι να προκαλέσουν από τη μια το θαυμασμό και από την άλλη τη συμπόνια και τον οίκτο και

να ξυπνήσουν τα φιλανθρωπικά αισθήματα στους τηλεθεατές – όλα μακριά από την πραγματικότητα και την αλήθεια απλά και μόνο μια ψευδή εικονική πραγματικότητα.

Λείπει ο ανάπηρος μαχητής αυτός που αγωνίζεται συλλογικά και καθημερινά προβάλλοντας αιτήματα, προτείνοντας λύσεις, αυτός που με τη δράση του άλλαξε εν μέρει την νοοτροπία, αυτός που συμμετέχει για το γενικό καλό, ο ενεργός Ευρωπαίος πολίτης της αναπηρίας.

Υπάρχει μέριμνα και ισότιμη μεταχείριση για τα άτομα με κινητική αναπηρία στα σχολεία και τα πανεπιστήμια της χώρας;

Πριν το 1981 τα άτομα με αναπηρία ήταν απόντα από νομοθετικό πλαίσιο της χώρας μας, στην πορεία άρχισαν σιγά – σιγά να αναφέρονται, ενώ και στο Σύνταγμα της χώρας υπάρχουν αναφορές.

Παρόλα αυτά, η ζοφερή εικόνα της εκπαίδευσης δεν έχει λείψει, είτε από την μη εφαρμογή των συνηγορητικών υποχρεώσεων της

Πολιτείας είτε από το ελλειπές και ανεφάρμοστο νομοθετικό μας πλαίσιο.

Βέβαια τα πράγματα γίνονται χειρότερα με τα ειδικά σχολεία και την παρεχόμενη ποιότητα της εκπαίδευσης. Τα σχολεία αυτά δεν αξιολογήθηκαν ποτέ, δεν εξοπλίστηκαν με την υλικοτεχνική υποδομή, δεν υπήρξαν αναλυτικά εκπαιδευτικά προγράμματα και ειδικά βιβλία, πασιφανής έλλειψη σε νέα τεχνολογία και εξειδικευμένο εκπαιδευτικό προσωπικό.

Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση τα πράγματα δεν είναι καλύτερα, μαζί με όλα τα άλλα είναι και το πρόβλημα της μετακίνησης και της πρόσβασης.

Περί ισοτιμίας και μέριμνας καλό είναι να υπενθυμίζουμε σε μόνιμη βάση στην Πολιτεία τις συνταγματικές της υποχρεώσεις ίσως κάποτε τις εφαρμόσουν. Λόγια παχιά έχουμε ακούσει πολλά, αλλά στην μετάφραση τους σε πράξη, υπάρχει έλλειμμα.

Ελπίζουμε σε μια Πολιτεία πιο ευαίσθητη και με την απαιτούμενη αποτελεσματικότητα. Απαραίτητη προϋπόθεση για κάτι σωστό στο μέλλον είναι η συμμετοχή των Οργάνων εκπροσώπησης του αναπηρικού κινήματος σε όλα τα επίπεδα του εκπαιδευτικού συστήματος.

Μεγάλος αριθμός ατόμων με κινητική αναπηρία διαβιεί σε ιδρύματα, υπό άθλιες συνθήκες που έρχονται συχνά στο φως της δημοσιότητας. Τι ενέργειες απαιτούνται για να αλλάξει αυτή η κατάσταση;

Πρόκειται για πολύ μεγάλο θέμα με διιστάμενες απόψεις για την ύπαρ-

ξη των ιδρυμάτων ή την στήριξη της οικογένειας και της αυτόνομης διαβίωσης. Η αλήθεια δεν μπορεί παρά να είναι κάπου στη μέση.

Αυτά τα ιδρύματα σε μια σύγχρονη κοινωνία δεν μπορούν παρά να μετεξελιχθούν σε ξενώνες φροντίδας και αποκατάστασης παρέχοντας παράλληλα ποιότητα ζωής στην διαβίωση των ατόμων και περιβάλλον που ο κάθε συνομήλικός τους απολαμβάνει.

Η ύπαρξη τους και η σύγχρονη μετεξέλιξη τους είναι αναγκαία για περιστατικά που έχουν ανάγκη συνεχούς φροντίδας. Αναγκαία είναι επίσης για άτομα με βαριά κινητική αναπηρία που έχουν χάσει τους ανθρώπους που τους προστάτευαν.

Μέσα από αυτά και μετά από εκπαίδευση όσοι μπορούν θα πρέπει να οδηγούνται στην ανεξάρτητη διαβίωση με συνεχή στήριξη από την Πολιτεία. Η Πολιτεία οφείλει να τους παρέχει όλα αυτά για να δίνετε η δυνατότητα της ανεξάρτητης διαβίωσης.

Ποιες είναι οι βασικές προτεραιότητες της ΕΟΚΑ;

Είμαστε πολύ νέα διοίκηση και δεν έχουμε προλάβει να κάνουμε τις απαραίτητες διαδικασίες που θα οριστικοποιήσουν το πρόγραμμα δράσης μας και θα ορίσουν τις προτεραιότητές μας. Αλλά όπως και να έχει δεν μπορεί να βρίσκεται μακριά από τους στόχους για:

- Κάλυψη των βασικών αναγκών των ατόμων με κινητική αναπηρία.
- Άρση του αποκλεισμού και της απομόνωσης.

- Πρόληψη, περίθαλψη και αποκατάσταση.
- Στήριξη της οικογένειας.
- Απασχόληση.
- Καθιέρωση της κάρτας αναπηρίας - λειτουργικότητας.
- Εκπαίδευση.
- Ενημέρωση της κοινωνίας.
- Πρόσβαση (υποδομές, υπηρεσίες, μέσα μαζικής μεταφοράς).
- Ίση μεταχείριση.

Η σειρά που αναφέρω τις προτεραιότητες δεν έχει καμία σημασία με την βαρύτητά τους.

Αυτό τέλος που θέλω να πω σε όλους είναι ότι η Ομοσπονδία θα παραμένει πάντα ανοιχτή στη συμμετοχή και τη δράση, στις νέες ιδέες και τον εθελοντισμό, το πεδίο αναμέτρησης μας είναι η από καρδιάς προσφορά και μοναδική πρόκληση το καλύτερο μέλλον των κινητικά αναπήρων.

Ε.Α.

Δημήτρης Χ. Παξινός

Πρόεδρος Δικηγορικού
Συλλόγου Αθηνών

Προστατεύονται νομικά τα άτομα με αναπηρία στην Ελλάδα; Αν ναι, σε ποιο βαθμό; Αν όχι, που εντοπίζετε τα σημαντικότερα κενά;

Ο Ν.2643/1998 εν μέρει έχει καταστεί ανενεργός, εν μέρει έχει ξεπερασθεί από τα πράγματα. Έκτοτε, παρά τις υποσχέσεις, δεν έχει εισαχθεί προς ψήφιση νομοσχέδιο, που να ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες και να δίδει λύσεις απορρόφησης των ΑμεΑ, όπως συμβαίνει στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης, π.χ. όσον αφορά στους δικηγόρους, ο νόμος αυτός, όπως έχει σήμερα, έχει καταστεί γράμμα νεκρό και η υποτιθέμενη προστασία που παρέχει είναι ανύπαρκτη, με κυριότερους λόγους α) αφενός τη συρρίκνωση των κατ' άρθρ. 2 παρ. 8 υπόχρεων φορέων του δημόσιου τομέα με τη συνεχή ιδιωτικοποίηση επιχειρήσεων και οργανισμών που περιλαμβάνονται σε αυτούς. Έτσι έπαυσε η υποχρεωτική πρόσληψη δικηγόρων σε οργανισμούς και

επιχειρήσεις που απασχολούν μεγάλο αριθμό δικηγόρων, όπως λ.χ. η Εθνική Τράπεζα, και απορροφούσαν στο παρελθόν πολλούς τυφλούς και άλλους ανάπηρους δικηγόρους, αφ' ετέρου δε του καθοριζόμενου υψηλού ελάχιστου αριθμού (άνω των πενήντα) των απασχολούμενων στους άνω φορείς ατόμων, για τον υπολογισμό σ' αυτά του ποσοστού προσλαμβανομένων, και το ότι δεν περιλαμβάνονται στους υπόχρεους για την πρόσληψη δικηγόρων φορείς του δημοσίου τομέα και οι δημόσιες υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ. και οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), ενώ προβλέπεται (άρθρ. 3 παρ. 1 και 6) η υποχρεωτική πρόσληψη σ' αυτούς προστατευόμενων ατόμων άλλων κατηγοριών.

Αναμφίβολα η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία μπορεί να συμβάλει στην αλλαγή των συνθηκών διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία. Τι μπορεί να γίνει για να

διασφαλιστεί η εφαρμογή της;

Όπως όλα τα πράγματα, απαιτείται ισχυρή πολιτική βούληση για τη διασφάλιση της εφαρμογής της, αρχής γενομένης από την υπογραφή και κύρωση του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου, το οποίο προβλέπει δικαίωμα ατομικής ή ομαδικής προσφυγής των ατόμων με αναπηρία στην Επιτροπή παρακολούθησης της σύμβασης, εναντίον συμβαλλομένου κράτους, το οποίο καταπατά τις διατάξεις της Σύμβασης.

Ας μην λησμονούμε, ότι η Σύμβαση αυτή κατοχυρώνει δικαιώματα 650 εκατομμυρίων ανθρώπων στον κόσμο, όσον δε αφορά στη χώρα μας δίνεται η ευκαιρία να δείξει το κοινωνικό της πρόσωπο και τον πολιτισμό που την διακρίνει.

Πως μπορεί να προωθηθεί ο νέος νομικός πολιτισμός για την αναπηρία, όπως αυτός διαμορφώνεται μέσα από το ευρωπαϊκό

Δίκαιο και τη Σύμβαση;

Το άρθρο 21 παρ. 6 του Συντάγματος προβλέπει, ότι «τα άτομα με αναπηρίες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας».

Όμως η διάταξη αυτή έχει αποβεί κενό γράμμα, αφού δεν έχουν ψηφισθεί οι εκτελεστικοί νόμοι, απαραίτητοι για την εφαρμογή του Συντάγματος. Η Διεθνής λοιπόν Σύμβαση, έρχεται να καλύψει το μεγάλο κενό στην εσωτερική νομοθεσία, αρκεί να κυρωθεί το προαιρετικό πρωτόκολλο και να δώσει μία άλλη νομική διάσταση. Έχουμε λοιπόν πολύ δρόμο μπροστά μας για να ξεφύγουμε από τη στενή πελατειακή σχέση και εξάρτηση που διακρίνει τον τρόπο χειρισμού ακόμη και των πλέον κρίσιμων κοινωνικών θεμάτων. Ο πολιτισμός, ιδιαίτερα ο νομικός, δοκιμάζεται σε τέτοιες κρίσιμες περιπτώσεις, που πρέπει να προσαρμοσθεί στο Ευρωπαϊκό δίκαιο και τις νέες αντιλήψεις, όπως αυτές προβάλλονται μέσα από τη Σύμβαση.

Πόσο εύκολο είναι, από την εμπειρία σας, να ενταχθεί ένα άτομο με αναπηρία στην αγορά εργασίας και να ασκήσει ανεμπόδιστα τα επάγγελμά του; Συναντήσατε ποτέ περίπτωση δικηγόρου ή δικαστικού με αναπηρία; Τι προβλήματα αντιμετώπιζε;

Είναι πράγματι πολύ δύσκολο να ενταχθεί στην αγορά εργασίας ελλείψει νομοθετικού πλαισίου, αλλά και μίας γενικότερης παιδείας, που πρέπει να διαπερνά την ελληνική κοινωνία, στον τρόπο αντιμετώπισής τους. Το πρώτο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν, όπως το έζησα και το ζω, είναι της αποκατάστασής τους, το μέλλον, ιδιαίτερα όταν δεν θα έχουν τη φροντίδα των γονέων τους. Όταν με πολλές θυσίες σπούδασαν, πολλοί με άριστα, ξαφνικά η χαρά τους μετατρέπεται σε λύπη, με την πραγματικότητα που αντικρίζουν. Όταν

δεν έχουν ληφθεί από το κράτος τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε όπως περιγράφεται στο άρθρο 1 της Σύμβασης, να εξασφαλίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και η αξιοπρέπεια όλων των ατόμων με αναπηρίες, καθώς και η συμμετοχή τους σε όλες τις κοινωνικές δραστηριότητες.

Κατά πόσο είναι καταρτισμένοι σε θέματα ανθρωπίνων και ατομικών δικαιωμάτων ατόμων με αναπηρία όσοι αποφοιτούν από τις Νομικές Σχολές;

Αυτά δεν διδάσκονται, εμπεδώνονται μέσω μιας φιλοσοφίας, μιας πολιτικής που έχει μάθει να σέβεται και να δίνει προτεραιότητα σ' όσους την χρειάζονται, σ' όσους ατυχείς συγκυρίες τους έφεραν σε μειονεκτική θέση. Ο αποφοιτών από τη Νομική Σχολή έχει μία ευρύτερη καλλιέργεια, οι σπουδές του είναι ανθρωπιστικές και αποβλέπουν ουσιαστικά στην προάσπιση των ανθρωπίνων και ατομικών δικαιωμάτων, στην προάσπιση των ασθενέστερων και πιο ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Θεωρώ ότι ο δικηγόρος είναι φυσικός υπεράσπιστής τους, ο βασικός προστάτης τους. Το ανθρωπιστικό ιδεώδες πρέπει να διακρίνει τον τρόπο σκέψης μας και να τον κατευθύνει σ' ανάλογες δράσεις.

Κατά πόσο οι δικαστές γνωρίζουν το δίκαιο για την αναπηρία και αν κατά τη γνώμη σας ο τρόπος που λειτουργεί η δικαιοσύνη σήμερα προστατεύει τα άτομα με αναπηρία από δυσμενή διακριτική μεταχείριση.

Με τον πρόσφατα ψηφισθέντα νόμο υπ' αριθμ. 3689/08 για τη Σχολή Δικαστών, επήλθαν σημαντικές αλλαγές στο μέχρι τώρα υφιστάμενο καθεστώς. Ειδικότερα, σχετικά με το δικαίωμα συμμετοχής στο άρθρο 10 παρ. γ προβλέπεται ότι «σε περίπτωση διαπίστωσης έλλειψης φυσικών σωματικών δεξιοτήτων κάποιου υποψηφίου, εξετάζεται από την ανωτέρω υγειονομική επιτροπή, αν η έλλειψη αυτή εμποδίζει ή όχι την άσκηση των δικαστικών του καθηκόντων. Εφόσον πιστο-

ποιηθεί από την επιτροπή η υγεία και η σωματική καταλληλότητα του για την άσκηση των ανωτέρω καθηκόντων, λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διευκόλυνση της συμμετοχής του υποψηφίου στον εισαγωγικό διαγωνισμό. Στα μέτρα διευκόλυνσης μπορεί να περιλαμβάνεται και η παροχή παράτασης για την ολοκλήρωση της εξέτασης. Η παράταση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα δεύτερο του προβλεπόμενου χρόνου για την ολοκλήρωση της εξέτασης».

Αναμφίβολα είναι μία σημαντική εξέλιξη σε σχέση με το μέχρι τώρα ισχύον καθεστώς και αναμφίβολα θα συντελέσει, σιγά σιγά και στην καλλιέργεια ενός διαφορετικού κλίματος στον ευρύτερο χώρο της Δικαιοσύνης, με την παρουσία αυτής της κατηγορίας των συμπολιτών μας. Θεωρώ ότι η Δικαιοσύνη, οι δικαστές στην πολύ μεγάλη πλειοψηφία τους προστατεύουν τα άτομα με αναπηρία από δυσμενείς διακριτικές μεταχειρίσεις, οι δε υπάρχουσες εξαιρέσεις επιβεβαιώνουν τον κανόνα. Ο καλός δικαστής και αν δεν γνωρίζει το

δίκαιο για την αναπηρία, θα το αναζητήσει και θα το εφαρμόσει. Σημασία έχει η υπευθυνότητα και η ευαισθησία που διακατέχει τον Έλληνα δικαστή, που κι αυτός, περισσότερο από τους άλλους, πρέπει να έχει κατά νου, ότι όλα στη ζωή είναι ένας κύκλος, που φέρει αρμονία ή δυσαρμονία.

Δεδομένου ότι τα περισσότερα δικαστήρια όλων των βαθμών, οι εισαγγελίες, τα δικηγορικά γραφεία στεγάζονται σε παλιά κτίρια, ειδικά στα μεγάλα αστικά κέντρα, τι θα μπορούσε να γίνει για να καταστούν προσβάσιμα στα άτομα με αναπηρία;

Αυτό είναι μια άλλη μεγάλη κουβέντα. Δυστυχώς, στη χώρα μας δεν δίνεται η ανάλογη σημασία στη Δικαιοσύνη, ως θεσμός, στον οποίο βασίζεται το οικοδόμημα της Δημοκρατίας, το Κράτος Δικαίου. Υπάρχουν ήδη πολλές ελλείψεις στην υλικοτεχνική υποδομή, χωρίς προβλέψεις για την προσβασιμότητα ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα, Ακόμη και στα νέα δικαστικά κτίρια δεν έχουν προβλέψει τη δυνα-

τότητα πρόσβασης. Η Ε.Σ.ΑμεΑ. έχει θέση στην Ελληνική Κυβέρνηση το θέμα αιτούμενη τη λήψη μέτρων ώστε να καταστούν προσβάσιμες οι κτιριακές υποδομές τόσο μέσω της κατασκευής ραμπών και προσβάσιμων ανελκυστήρων, όσο και με την παροχή πληροφόρησης σε προσβάσιμη μορφή για όλες τις κατηγορίες αναπηρίας (γραφή Braille, ανάγλυφη σήμανση, ανάγλυφοι χάρτες, διερμνεϊά νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με κώφωση κτλ.)

Είμαστε ακόμη πολύ πίσω, αλλά ήδη σε σχέση με το παρελθόν έχουν γίνει βήματα, αρκεί η πατημασιά να αφήνει γερά ίχνη.

Εμείς καθ' όσον μας αφορά είμαστε στη διάθεση της Εθνικής Συνομοσπονδίας και του Προέδρου κ. Ι. Βαρδακαστάνη και κυριολεκτώ, όσα δεν αναφέρθηκαν στην κοινή συνέντευξη τύπου, ευελπιστώ ότι θα αποτελέσουν την αρχή για μία ουσιαστική συνεργασία που θα διασφαλίζει την προσβασιμότητά τους φυσική και νομική των ατόμων με αναπηρία στη Δικαιοσύνη. **Θ.Α. ✓**

Βιογραφικό Σημείωμα Δ. Παξινού

- Γεννήθηκε στη Λευκάδα το 1949.
- Το 1964 εγκαταστάθηκε στο Δήμο Ζωγράφου, όπου περάτωσε και τις γυμνασιακές του σπουδές.
- Το 1967 εισήλθε στη Νομική Σχολή Αθηνών, αποφοίτησε το 1972 και απέκτησε την άδεια ασκήσεως δικηγορικού λειτουργήματος το 1974.
- Από το 1976 εκλέγεται συνεχώς Σύμβουλος στο Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.
- Διετέλεσε Αντιπρόεδρος του Δ.Σ.Α. επί δύο τριετίες - επί της προεδρίας Σωτ. Πολύδωρα (1990-1993) και επί προεδρίας Αντ. Ρουπακιάτη (1999-2002).
- Στις 15 Μαρτίου 2002 εξελέγη Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών για την περίοδο 2002-2005.
- Στις 7 Μαρτίου 2005 επανεξελέγη Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών για την περίοδο 2005-2008.
- Στις 3 Μαρτίου 2008 επανεξελέγη Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών για την περίοδο 2008-2011.

*Πηγή www.dsa.gr

Μανιφέστο για τις Ευρωεκλογές 2009 Τίποτα για τα Άτομα με Αναπηρία, χωρίς τα Άτομα με Αναπηρία

Τα 10 ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ αιτήματα του Ευρωπαϊκού Αναπηρικού Κινήματος για να γίνει η διάκριση λόγω αναπηρίας παρελθόν

Εμείς, περισσότεροι από 50 εκατομμύρια πολίτες με αναπηρία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία, εκπροσωπώντας μία στις τέσσερις οικογένειες και το 15% του εκλογικού σώματος, διαθέτουμε τη δύναμη για να κάνουμε τη μεγάλη διαφορά στις επερχόμενες Ευρωεκλογές. Καλούμε εσένα, τον υποψήφιο στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του 2009, να δεσμευτείς ότι θα συμπεριλάβεις τις ανάγκες μας τόσο στην πολιτική προεκλογική σου εκστρατεία, όσο και μετά όταν θα αναλάβεις τα καθήκοντά σου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Όλοι οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα κληθούν να συμμετέχουν στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, την πιο σημαντική και άμεση δημοκρατική διαδικασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία θα λάβει χώρα τον Ιούνιο

του 2009. Είναι μοναδική ευκαιρία για τα νέα μέλη του νέου Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να δεσμευτούν πάνω σε συγκεκριμένες αλλαγές, οι οποίες δύνανται να διασφαλίσουν ότι οι πολίτες με αναπηρία μπορούν πλήρως να απολαμβάνουν τα ατομικά, κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά τους δικαιώματα.

Εμείς, οι πολίτες με αναπηρία, επιθυμούμε να συμμετέχουμε στην οικοδόμηση μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης υπέρ των πολιτών. Εμείς, ως εκ τούτου, ζητούμε οι ανάγκες μας και τα δικαιώματά μας να λαμβάνονται υπόψη ως ακολούθως:

1. το δικαίωμα στην ισότιμη πρόσβαση στην ψηφοφορία και στη συμμετοχή στις προεκλογικές εκστρατείες
2. ένα Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για Όλους
3. την άμεση επικύρωση και εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβα-

σης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών

4. μια ευρεία Νομοθεσία για την Αναπηρία που θέτει στόχους και σκοπούς σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης
5. το δικαίωμα στη συμμετοχή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην ένταξη των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία σε όλους τους τομείς πολιτικής τόσο σε επίπεδο Ένωσης όσο και σε εθνικό επίπεδο
6. το δικαίωμα στην ισότιμη πρόσβαση και στις ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση
7. το δικαίωμα στην ίση μεταχείριση στην απασχόληση
8. το δικαίωμα στην κοινωνική προστασία, την κοινωνική ασφάλιση και το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα
9. το δικαίωμα στην αυτόνομη διαβίωση στην κοινότητα και στην επιλογή

10. το δικαίωμα στην πρόσβαση στα αγαθά και τις υπηρεσίες, στα μέσα μαζικής μεταφοράς, στις δημόσιες υποδομές, στην επικοινωνία και στα μέσα ενημέρωσης

ΓΝΩΡΙΖΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ;

- Τα άτομα με αναπηρία δεν αποτελούν μια μικρή μειοψηφία: Είμαστε πάνω από 50 εκατομμύρια πολίτες με αναπηρία, **εκπροσωπώντας περισσότερο από το 15% του πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.**
- **Μια στις 4 οικογένειες** διαθέτει ένα μέλος με αναπηρία.
- Είναι **περισσότερο από δύο φορές πιο απίθανο** για εμάς να φτάσουμε την τριτοβάθμια εκπαίδευση από ότι ο γενικός πληθυσμός.
- Πολλά παιδιά με αναπηρία δεν έχουν ίσες ευκαιρίες **όσον αφορά στην πρόσβαση στην εκπαίδευση.**
- Η πηγή του **εισοδήματός μας** είναι λιγότερο πιθανό να προέρχεται από την εργασία μας και περισσότερο από την παροχή προνοιακών επιδομάτων. Επιπρόσθετα, το εισόδημά μας **γενικά είναι σημαντικά χαμηλότερο** από ότι το εισόδημα του γενικού πληθυσμού.
- Δεν ερχόμαστε αντιμέτωποι μόνο με την **ανεργία, δύο φορές περισσότερο** από ότι ο γενικός πληθυσμός, βάσει των διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων για την αγορά εργασίας, αλλά χιλιάδες από εμάς αποκλείονται από την αγορά εργασίας και ως εκ τούτου και από τις στατιστικές για την ανεργία.
- Εμείς διαβιούμε σε ένα **μη προσβάσιμο περιβάλλον**, παρά το γεγονός ότι εκπροσωπούμε, μαζί με τα υπόλοιπα άτομα που έχουν προσωρινά περιορισμένη κινητικότητα, το 40% του πληθυσμού.
- Μεταξύ των ατόμων με αναπηρία, **ένα από τα δύο άτομα δεν έχει συμμετάσχει ποτέ σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τον ελεύθερο χρόνο, τον πολιτισμό ή τον αθλητισμό**, και δεν είχε ποτέ πρόσβαση σε θέατρα, σε κινηματογράφους, σε συναυλίες, σε bars και εστιατόρια, σε βιβλιοθήκες....
- Αντιμετωπίζομαστε με **απομόνωση και προκατάληψη.**
- Υπάρχουν πάνω από 200.000 άτομα με αναπηρία **εξαναγκασμένα να ζουν έγκλειστα σε ιδρύματα**, δίχως να έχουν το δικαίωμα της επιλογής, αποστέρώντας τους με αυτόν τον τρόπο ουσιαστικά τα πιο θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματά τους.
- Η **ελεύθερη μετακίνηση των ατόμων** στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μόνο ένα όνειρο για εμάς, αφού τις περισσότερες φορές τα εμπόδια δεν μας επιτρέπουν να βγούμε έξω από τα σπίτια μας.
- Στην εκστρατεία 1million4disability (1εκατομμύριο για την αναπηρία) **περισσότεροι από 1.300.000 πολίτες υπέγραψαν** για τη θέσπιση ευρέων ευρωπαϊκών νομοθετικών μέτρων προκειμένου **η διάκριση λόγω αναπηρίας να γίνει παρελθόν.**

2009 ΚΑΙ ΜΕΤΑ - ΤΙΠΟΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ, ΧΩΡΙΣ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Βασιζόμαστε σε εσένα για την προώθηση των δικαιωμάτων των συμπολιτών σου με αναπηρία και των οικογενειών τους.

Βασιζόμαστε σε εσένα για τη διασφάλιση της **πλήρους εμπλοκής και διαβούλευσης με τα ίδια τα άτομα με αναπηρία**, τους γονείς τους - στην περίπτωση που δεν μπορούν τα ίδια τα άτομα να εκπροσωπήσουν τους εαυτούς τους - και τις αντιπροσωπευτικές τους οργανώσεις **σε όλα τα ζητήματα που τα αφορούν**, στη βάση της αρχής "τίποτα για τα άτομα με αναπηρία, χωρίς τα άτομα με αναπηρία".

Βασιζόμαστε σε εσένα για να μην ξεχαστεί και μείνει μετέωρη **η έκκληση περισσότερων από 1.300.000 πολιτών με αναπηρία που επιθυμούν η διάκριση λόγω αναπηρίας να γίνει παρελθόν.**

Βασιζόμαστε σε εσένα προκειμένου να συμπεριλάβεις τις **10 κυριότερες προτεραιότητές μας στην προεκλογική σου εκστρατεία.**

➔ **Το δικαίωμα στην ισότιμη πρόσβαση στην ψηφοφορία και στη συμμετοχή στις προεκλογικές εκστρατείες**

Εμείς, οι πολίτες με αναπηρία, πρέπει να είμαστε ικανοί **να ασκούμε πλήρως τα εκλογικά μας δικαιώματα**, καθώς επίσης και **το δικαίωμά μας να ενημερώνομαστε** για τους υποψηφίους, για τα προεκλογικά τους προγράμματα αλλά και για το δικό μας δικαίωμα να ψηφίζουμε. Αυτό σημαίνει **ότι η ψήφος μας πρέπει**

να είναι ελεύθερη και αποτέλεσμα επιλογής που προκύπτει από ενημέρωση, δίχως άσκηση καμιάς ψυχολογικής βίας από το περιβάλλον μας και αυτό πρέπει να διασφαλίζεται οπουδήποτε κι' αν ζούμε, ειδικά δε για τα άτομα που ζουν σε ιδρύματα κλειστής περιθαλψής. Αυτό περιλαμβάνει το δικαίωμά μας να ψηφίζουμε μυστικά και αυτόνομα ή με τη βοήθεια ενός προσωπικού βοηθού, εάν κάτι τέτοιο απαιτείται, σε προσβάσιμους χώρους, με προσβάσιμα ψηφοδέλτια, διαδικασίες ψηφοφορίας και δημόσιες συζητήσεις. **Το προεκλογικό υλικό και η πληροφόρηση πρέπει να είναι διαθέσιμο σε πλήρως προσβάσιμες μορφές, όπως είναι η εκτύπωση με μεγεθυμένους χαρακτήρες, κείμενα σε μορφή Braille, ηλεκτρονικές μορφές, διερμνευεία στη νοηματική γλώσσα, κείμενα με εύκολη και κατανοητή γλώσσα, υποτιτλισμός στα προγράμματα της τηλεόρασης και φωνητική περιγραφή.**

Εμείς, όπως και κάθε πολίτης, πρέπει να απολαμβάνουμε ελεύθερα και αυτόνομα **το δικαίωμα του "εκλέγεσθαι"** τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και εκτός αυτής.

➔ Ένα Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για Όλους

Εμείς, οι πολίτες με αναπηρία, ζητούμε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να αποτελέσει ένα μοντέλο μέσω της διασφάλισης **της πλήρους και ισότιμης πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στις εγκαταστάσεις του**, στα κείμενά του, στις ιστοσελίδες του και στις συναντήσεις τους (χρησιμοποιώντας το σύστημα μεγέθυνσης του ήχου - loop system - και τη διερμνευεία στη νοηματική γλώσσα) και της διασφάλισης των ίσων ευκαιριών των ατόμων με αναπηρία στην απασχόληση.

➔ Άμεση επικύρωση και εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών

Εμείς, τα άτομα με αναπηρία, πρέπει να ωφεληθούμε από τη πιο σημαντική και για πρώτη φορά νομικά δεσμευτική Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία μέσω της άμεσης επικύρωσης και εφαρμογής της από τις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες, τους Θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα Κράτη Μέλη της.

➔ Μία ευρεία νομοθεσία για την Αναπηρία που θέτει στόχους και σκοπούς σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εμείς, οι πολίτες με αναπηρία, ζητούμε τη θέσπιση μιας **ισχυρής Νομοθεσίας για την Αναπηρία** που θα βασίζεται στη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και **η οποία θα καταπολεμά όλα τα εμπόδια τα οποία αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία καθημερινά στην κοινωνία**, θα προβλέπει την αποφυγή νέων εμποδίων και θα επιτυγχάνει την προώθηση των ίσων ευκαιριών και την ισότιμη συμμετοχή σε όλες τις πτυχές της ζωής, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης, των μεταφορών, της υγείας - πρόνοιας, της κοινωνικής προστασίας, των κοινωνικών υπηρεσιών, της πρόσβασης στα αγαθά και τις υπηρεσίες, τη στέγαση, την απασχόληση.

➔ Το δικαίωμα στη συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην ένταξη των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία σε όλους τους τομείς πολιτικής τόσο σε επίπεδο Ένωσης όσο και σε εθνικό επίπεδο

Εμείς, τα άτομα με αναπηρία, όπως κάθε πολίτης, **επιθυμούμε να συμμετέχουμε ενεργά στην κοινωνία** και σε οποιαδήποτε απόφαση σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με τις ζωές μας.

Εμείς, τα άτομα με αναπηρία, θεωρούμε ότι **τα δικαιώματά μας θα τυγχάνουν μεγαλύτερου σεβασμού εάν λαμβάνονται υπόψη σε όλους τους τομείς πολιτικής** τόσο σε επίπεδο Ένωσης όσο και σε εθνικό επίπεδο, επιστρατεύοντας όλες τις γενικές πολιτικές και τα μέτρα ειδικά για το στόχο της επίτευξης της εξίσωσης των ευκαιριών των ατόμων με αναπηρία. Επιπρόσθετα, όταν καθορίζονται και εφαρμόζονται αυτά τα μέτρα και οι πολιτικές, πρέπει να εξετάζονται με συστηματικό οι ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα έχουν στα άτομα με αναπηρία.

➔ **Το δικαίωμα στην ισότιμη πρόσβαση και στις ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση**

Εμείς, ως παιδιά και ενήλικες με αναπηρία, πρέπει να απολαμβάνουμε την **ισότιμη πρόσβαση** στην εκπαίδευση. Πρέπει να μας δίνεται η δυνατότητα να λαμβάνουμε εκπαίδευση **στα σχολεία του γενικού πληθυσμού**, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις ειδικές εκπαιδευτικές μας ανάγκες αλλά και τις επιθυμίες μας.

➔ **Το δικαίωμα στην ίση μεταχείριση στην απασχόληση**

Εμείς, όπως κάθε πολίτης, πρέπει να απολαμβάνουμε την ίση μεταχείριση αναφορικά με τις προσλήψεις και με τη διατήρηση της

θέσης εργασίας μας. Επιπρόσθετα, πρέπει να απολαμβάνουμε ίσους **μισθούς και δικαιώματα**, καθώς και επαγγελματικό κύρος και καταξίωση. Τέλος, οι εργοδότες πρέπει να προχωρούν σε εύλογες προσαρμογές του εργασιακού χώρου στις δικές μας ανάγκες.

➔ **Το δικαίωμα στην κοινωνική προστασία, στην κοινωνική ασφάλιση και στο ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα**

Εμείς, οι πολίτες με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που δεν θα μπορέσουν ποτέ να εργαστούν καθώς και των οικογενειών τους, που είμαστε τα πρώτα θύματα της οικονομικής κρίσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πρέπει να έχουμε **το δικαίωμα να ζούμε με αξιοπρέπεια, πάνω από το επίπεδο φτώχειας**.

Από αυτή την άποψη, **εμείς ζητούμε μια προσέγγιση που θα αποκαθιστά τις πληθωριστικές τάσεις**, που θα επενδύει περισσότερο σε προσβάσιμες υποδομές και σε επιδόματα και θα προχωρά σε φοροαπαλλαγές, ούτως ώστε οι φτωχοί, οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με αναπηρία και οι οικογένειές τους να μπορούν να αγοράζουν αγαθά και υπηρεσίες, **βελτιώνοντας τοιούτοτρόπως την οικονομική κατάσταση**.

Η αξία του να επενδύεις στον άνθρωπο είναι πιο σημαντική από ότι να επενδύεις με στόχο το κέρδος και αυτό μπορεί να λειτουργήσει προς όφελος ολόκληρης της κοινωνίας. Εάν το χάσμα μεταξύ των ασθενέστερων και

των πλουσιότερων διευρυνθεί, αυτό θα έχει άσχημες συνέπειες για την κοινωνία στο πέρασμα του χρόνου.

Από αυτή την άποψη, εμείς ζητούμε **να υπάρξει ένας σαφής προσδιορισμός του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος** και να διαχωριστεί το εισόδημα από τα αναπηρικά επιδόματα, τα οποία ουσιαστικά εξυπηρετούν στην κάλυψη των πρόσθετων δαπανών που δημιουργεί αυτή καθ' αυτή η αναπηρία.

Επιπρόσθετα, δεδομένου ότι η ελευθερία μετακίνησης των ατόμων αποτελεί θεμελιώδη δικαίωμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εμείς πρέπει **να έχουμε το δικαίωμα να απολαμβάνουμε ίσες ευκαιρίες στην κοινωνική προστασία και στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης όταν μετακινούμαστε από μία χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μία άλλη**, για να σπουδάσουμε, να εργαστούμε ή να συναντήσουμε ένα μέλος της οικογένειάς μας.

➔ **Το δικαίωμα στην αυτόνομη διαβίωση στην κοινότητα και στην επιλογή**

Εμείς, όπως κάθε πολίτης, πρέπει να έχουμε τη δυνατότητα να ζούμε σε μέρος **που εμείς έχουμε επιλέξει, να λαμβάνουμε τις δικές μας αποφάσεις**, να χρησιμοποιούμε υπηρεσίες που διασφαλίζουν **την αυτονομία μας** και την **ισότιμη συμμετοχή μας** (π.χ. το δικαίωμα για προσωπική βοήθεια). Η οικογένεια πρέπει να αναγνωρίζεται ότι διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στις επιλογές ζωής

ενός ατόμου με αναπηρία, στην εκπαίδευσή του και στην κοινωνική ένταξη των παιδιών με αναπηρία και των ατόμων με βαριές αναπηρίες και πολλαπλές ανάγκες εξάρτησης που δεν είναι ικανά να εκπροσωπήσουν τους εαυτούς τους. Για την επίτευξη της αυτόνομης διαβίωσης, πρέπει να διατίθενται σε επίπεδο τοπικής κοινότητας, υπηρεσίες και υποστήριξη προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους.

➔ **Το δικαίωμα στην πρόσβαση στα αγαθά και τις υπηρεσίες, στα μέσα μαζικής μεταφοράς, στις δημόσιες υποδομές, στην επικοινωνία και στα επικοινωνιακά μέσα**

Εμείς, όπως κάθε καταναλωτής, πρέπει να έχουμε το δικαίωμα να επιλέγουμε και να ωφελούμαστε από την ευρεία ποικιλία των προϊόντων και των υπηρεσιών της αγοράς. Πρέπει να λαμβάνονται νομοθετικά μέτρα που θα αφορούν στους κανόνες της εσωτερικής αγοράς και τα οποία θα διασφαλίζουν ότι όλα τα αγαθά και οι υπηρεσίες που διατίθενται είναι πλήρως προσβάσιμες σε εμάς, στη βάση της αρχής **“Σχεδιάζοντας για Όλους”**.

Εμείς, όπως και κάθε πολίτης, πρέπει να μπορούμε να **ταξιδεύουμε ελεύθερα και αυτόνομα**, με λεωφορεία, τρένα, αεροπλάνα ή πλοία, οπουδήποτε και εάν έχου-

με επιλέξει να πάμε.

Εμείς, όπως κάθε πολίτης, πρέπει να μπορούμε να προσεγγίζουμε, ελεύθερα και αυτόνομα, ακόμη και όταν συνοδευόμαστε από έναν οδηγό ή σκύλο που μας καθοδηγεί, οποιοδήποτε **δημόσιο κτίριο και δημόσιο χώρο**, όπως είναι τα πάρκα, οι παιδικές χαρές, τα εστιατόρια, τα μπαρ, τα θέατρα, τα εμπορικά κέντρα, τα μουσεία ή οποιοδήποτε άλλο μέρος του **δομημένου περιβάλλοντος**, όπως είναι τα πεζοδρόμια, οι δρόμοι, οι διαβάσεις πεζών. Πρέπει να λαμβάνονται νομοθετικά μέτρα προκειμένου να καταστήσουν το δομημένο περιβάλλον πλήρως προσβάσιμο, στη βάση της αρχής του **“Σχεδιάζοντας για Όλους”**.

Εμείς, όπως κάθε πολίτης, πρέπει να έχουμε πλήρη πρόσβαση σε κάθε είδους πληροφόρηση του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, μέσω της διάθεσης ενημερωτικού υλικού σε προβάσιμες μορφές (ηλεκτρονική μορφή, κείμενα σε μορφή Braille, εκτύπωση με μεγεθυμένους χαρακτήρες, διερμηνεία στην νοηματική γλώσσα, νηχτική περιγραφή, υποτιτλισμός, κείμενα με εύκολη και κατανοητή γλώσσα). Εμείς πρέπει να έχουμε πρόσβαση σε όλα τα είδη **ηλεκτρονικών επικοινωνιακών μέσων**, όπως είναι το διαδίκτυο, τα κινητά τηλέφωνα, ... δίχως κανένα πρόσθετο κόστος, προκειμένου να διασφαλίζεται η πλήρης συμμετοχή μας στην κοινωνικοοι-

κονομική ζωή της κοινωνίας.

Εμείς, όπως κάθε πολίτης, πρέπει να έχουμε **το δικαίωμα να προβαίνουμε σε κρατήσεις εισιτηρίων για ταξίδια ή για το θέατρο ή να ενημερωνόμαστε ή να διαχειριζόμαστε ένα τραπεζικό λογαριασμό μέσω του διαδικτύου**, δίνοντάς με αυτόν τον τρόπο τη δυνατότητα, όπως και σε κάθε πολίτη, να εργαστούμε και να σπουδάσουμε.

Το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία (EDF) είναι μια ευρωπαϊκή οργάνωση - ομπρέλα που εκπροσωπεί τα συμφέροντα περισσότερων από 50 εκατομμυρίων ατόμων με αναπηρία στην Ευρώπη. Μέλη του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία είναι εθνικές οργανώσεις - ομπρέλες ατόμων με αναπηρία από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, Ευρωπαϊκές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που εκπροσωπούν διαφορετικές κατηγορίες αναπηρίας και Οργανώσεις και άτομα συντεταγμένα σε ζητήματα αναπηρίας. Η αποστολή του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία είναι η διασφάλιση της πλήρους απόλαυσης των θεμελιωδών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και της ενεργούς εμπλοκής τους στην ανάπτυξη και την εφαρμογή ευρωπαϊκής πολιτικής.

Θ.Α.

Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία,
Rue du Commerce 39 - 41,
B - 1000 Brussels (Βρυξέλλες)

Τηλέφωνο: +32/2/282.46.00, Fax : +32/2/282.46.09
E-mail: secretariat@edf-feph.org
Ιστοσελίδα: <http://www.edf-feph.org>

Εκτιμώντας... τη σιωπή

Μια βραδιά στο θέατρο Κωφών

Γράφει η Άννα Θεωνά

Βράδυ Κυριακής, λίγο μετά τις 20.00 και το κέντρο της Αθήνας δεινοπαθεί από την κίνηση. Κορναρίσματα, εκνευρισμός και στα αριστερά η πλατεία Κουμουνδούρου, ένα σημείο που πρέπει υποχρεωτικά να περάσεις για να φτάσεις στην οδό Σαχτούρη. Κατεβαίνω δειλά από το ταξί και ψάχνω γρήγορα τον αριθμό 8, αφού έχω ήδη αργήσει και η παρέα μου – που ήθελε να δει την παράσταση – με περιμένει ήδη μέσα.

Το κτίριο δεν μοιάζει με θέατρο,

όμως η μεγάλη ουρά από νέους ανθρώπους που περιμένουν καρτερικά να κόψουν εισιτήριο υποδηλώνει ότι είμαι στο σωστό σημείο. Στο μεγάλο, ενιαίο χώρο που θυμίζει περισσότερο μπαράκι ή μια αίθουσα εκδηλώσεων ζευγαράκια, φίλοι, μοναχικοί τύποι κάθονται υπομονετικά και απολαμβάνουν τις μελωδίες μπλουζ και τζαζ μουσικής, ενώ το 1/3 περίπου της αίθουσας, η σκηνή, παραμένει άδεια, και στον τοίχο προβάλλονται αποφθέγματα του Μπουσκάλια για τη σημασία της επικοινων-

νίας και ασπρόμαυρες φωτογραφίες.

Κανείς δεν έχει παρατηρήσει τη σιωπή που κυριαρχεί. Κανείς δεν ενοχλείται, δεν νιώθει άβολα από αυτήν. Γιατί οι άνθρωποι εξακολουθούν να μιλούν στη νοηματική και η εικόνα είναι πιο δυνατή από τον ήχο.

Μέσα στα πηγαδάκια, δίπλα στο μπαρ, βρίσκω τη Σοφία Ρομπόλη, τη διερμηνέα της Νοηματικής Γλώσσας, που συνεργάζεται με τη θεατρική ομάδα, με την οποία είχαμε

ραντεβού για τη συνέντευξη. «Μετά την παράσταση θα τα πούμε», μου λέει μετά τις απαραίτητες συστάσεις και μου παραδίδει ενημερωτικά έντυπα και φωτογραφίες.

Λίγα λεπτά αργότερα, οι παρέες διαλύονται, η μουσική σταματά και οι ηθοποιοί βγαίνουν στη σκηνή φορώντας μαύρα ρούχα, πιασμένοι σε μια μεγάλη αγκαλιά όλοι μαζί. Η παράσταση αρχίζει.

Η εικόνα αξίζει όντως χίλιες λέξεις. Η παράσταση είναι ότι ακριβώς λέει και ο τίτλος της: οι περιπέτειες ενός ακούοντα στη χώρα των κωφών, σε μια έξυπνα δοσμένη παράσταση, μια ιδέα της θεατρικής ομάδας, σε σκηνοθεσία Νίκου Αξιώτη – ο οποίος είναι και ο «ακούων» – που αντιστρέφει τους όρους και τους ρόλους και κάνει την πλειοψηφία μειονότητα.

Η υπόθεση απλή και καθημερινή. Ένας νεαρός ακούοντας, που ενοχλείται υπερβολικά από το γεγονός ότι δεν μπορεί να επικοινωνήσει με μια κωφή οικιακή βοηθό στο σπίτι του, πέφτει για ύπνο και ονειρεύεται αυτό που για κείνον είναι ο ορισμός του εφιάλτη: ότι εκείνος είναι μεν ακούων, όμως στη ίδια του την πόλη όλοι οι υπόλοιποι είναι κωφοί. Έτσι, ξεκινώντας ακόμα και από τις πιο βασικές ανάγκες, συνειδητοποιεί σιγά σιγά πόσο δύσκολο είναι να ζητήσεις πληροφορίες σε μια στάση λεωφορείου, να ζητήσεις βοήθεια, να βρεις μια δουλειά για να ζήσεις,

να παραγγείλεις φαγητό σε ένα εστιατόριο. Μέχρι που στο τέλος, φτάνοντας πια στα όρια της τρέλας, κάτι αλλάζει μέσα του και αρχίζει να καταλαβαίνει.

Οι εξαιρετικές ερμηνείες από την ομάδα του θεάτρου Κωφών, που αποτελείται από τους Απόστολο Γιαννόπουλο, Βασίλη Κόσκορη, Βίκυ Πανταζή, Ευανθία Πλαχούρα, Μαρία Τουλούμη, Νίκο Αξιώτη, Σταύρο Λένα και Τριαντάφυλλη Καραγκιόζη, με την πολύτιμη βοήθεια της Σοφίας Ρομπόλη σου χαρίζουν απίστευτες εικόνες, άλλοτε κωμικές και άλλοτε πιο δραματικές, πάντοτε όμως το ίδιο έντονες με αποτέλεσμα το κείμενο να είναι απλά περιττό, ενώ η ηλεκτρική κιθάρα του Γιώργου Ζυγούρη συνοδεύει αρμονικά την παράσταση.

Όταν τα φώτα σβήνουν νιώθεις άλλος άνθρωπος... Εξαγισμένος, απαλλαγμένος από προκαταλήψεις, φόβους και δισταγμούς. Γιατί η παράσταση είναι μια γερή γροθιά στο στομάχι. Δεν έχει σκοπό να σε κάνει να λυπηθείς ή να συμπονέσεις, αλλά να καταλάβεις, κάνοντας αυτό που θα έπρεπε από μόνοι μας να κάνουμε, να μπορούμε στη θέση των κωφών έστω για ένα λεπτό.

Η αυλαία πέφτει. Οι ηθοποιοί βγαίνουν στη σκηνή ξανά για να αποθεωθούν από τους θεατές και υποκλίνονται. Το θέατρο όμως δεν αδειάζει... Οι παρέες παραμένουν στις θέσεις τους για ένα ακόμα ποτό και μια χει-

ραψία με τα παιδιά της θεατρικής ομάδας, η οποία θα παραμείνει εκεί μέχρι και αργά το βράδυ μαζί με τη Σοφία Ρομπόλη για να συζητήσουν για την παράσταση, τα επόμενα μαθήματα, τα μελλοντικά βήματα.

Δειλά δειλά, παίρνω τα πράγματά μου και κάθομαι στην παρέα τους, δίπλα στην κα. Ρομπόλη. «Κάνατε το πρώτο βήμα της επικοινωνίας», λέει χαμογελώντας και ξεκινά να μιλά για το θέατρο Κωφών, που έκλεισε ήδη τα 25 χρόνια παρουσίας με δεκάδες παραστάσεις, πολλές διακρίσεις – με αποκορύφωμα τη συμμετοχή στους Παραολυμπιακούς Αγώνες του 2004 – και αμέτρητα εμπόδια. «Δεν έχουμε πόρους. Τα παιδιά δεν πληρώνονται, δουλεύουν στις δουλειές τους το πρωί και το απόγευμα έρχονται στο θέατρο. Σε ένα μήνα το ενοίκιο θα στοιχίζει 1000 ευρώ και δεν ξέρουμε πως θα τα πληρώσουμε. Τα λεφτά επαρκούν μόνο για να πληρωθούν οι λογαριασμοί», λέει χαρακτηριστικά και προτρέπει τα παιδιά να συμμετάσχουν στη συζήτηση.

Η προετοιμασία για μια παράσταση είναι μια πολύ ενδιαφέρουσα διαδικασία διαρκούς ανταλλαγής απόψεων. Όπως εξηγεί η κα Ρομπόλη που είναι και υπεύθυνη γι' αυτήν, μπορούν να περάσουν ώρες ολόκληρες για να καταλήξουν σε μια ικανοποιητική μετάφραση και για τις δύο πλευρές, ακόμα και για μια λέξη. Αρχικά το κείμενο μεταφράζεται στη νοηματική από εκείνη, τα παιδιά προτείνουν εναλλακτικές γιατί η νοηματική

είναι η δική τους γλώσσα και εν συνεχεία συνεργάζονται και καταλήγουν στην πιο σωστή λύση και για τα ελληνικά και για τη μετάφραση στη νοηματική. «Είναι μια άχαρη και συνάμα μαγική διαδικασία», τονίζει.

Πως όμως αντιμετωπίζει η κοινή γνώμη, η κοινωνία τους κωφούς; «Δεν μας έχουν αποδεχτεί, να περάσει η νοηματική στην κοινότητα των ακουόντων. Ένας ακούων που είχε ασ πούμε κάποιον κωφό στο περιβάλλον του θα καταλάβει, κάποιος άλλος όμως θα νιώσει άσχημα, όπως και για όλα τα άτομα με αναπηρία. Είναι θέμα ανθρώπου σε πολύ μεγάλο βαθμό», λέει ο Απόστολος Γιαννόπουλος για τον τρόπο που αντιμετωπίζει η κοινωνία τους κωφούς.

«Όταν υποστεί αρκετές φορές τον αποκλεισμό ο κωφός, κλείνεται στον εαυτό του και χτίζει έναν αρνητισμό προς τους ακούοντες» συμπληρώνει η Σοφία Ρομπόλη.

Όσο για τον έρωτα και τη θέση του στη ζωή των κωφών, τα παιδιά απαντούν ότι κατά κύριο λόγο οι κωφοί ερωτεύονται κωφούς, όχι ότι αποκλείεται η σχέση με τους ακούοντες, όμως δεν μπορούν εύκολα να καταλάβουν έναν κωφό.

Το λόγο παίρνει η Ευανθία Πλαχούρα, η οποία εξηγεί ότι προερχόμενη από ένα περιβάλλον ακουόντων και έχοντας μπει στην κοινότητα των κωφών πολύ πρόσφατα – έμαθε

νοηματική πριν 6-7 χρόνια – η σκέψη στην ελληνική γλώσσα και τη νοηματική γλώσσα είναι τελείως διαφορετική. «Για παράδειγμα σε μια απλή πρόταση, η σύνταξη στη νοηματική είναι πολύ διαφορετική», λέει η Ευανθία, η οποία εξομολογείται: «Έχω κάνει σχέσεις με ακούοντες, δεν είχα πρόβλημα μαζί τους. Πρέπει όμως να κοιταζόμαστε συνέχεια στα μάτια. Αν στρέψει το κεφάλι του και μου πει κάτι, εγώ δεν θα τον ακούσω. Επίσης, οι ακούοντες λατρεύουν τη μουσική και αφιερώνουν στις κοπέλες τους τραγούδια. Ίσως θέλει μέσα από το τραγούδι να μου πει κάτι βαθύ κι εγώ δεν θα το καταλάβω γιατί δεν μπορώ να καταλάβω τα λόγια. Κι αυτό δυστυχώς δεν μπορώ να το αλλάξω».

Οι εμπειρίες όμως για το κάθε ένα από τα παιδιά είναι διαφορετικές, καθώς έχουν μεγαλώσει σε διαφορετικό περιβάλλον, έχουν διαφορετικό ποσοστό κώφωσης κι αυτό αλλάζει τα δεδομένα για τον καθένα τους. Κατά πλειοψηφία ωστόσο, δηλώνουν ότι δεν θα άλλαζαν τίποτα από αυτό που είναι, ακόμα κι αν είχαν τη δυνατότητα μέσω κάποιας επέμβασης να αναστρέψουν την κατάστασή τους.

«Θα ήταν ένα τεράστιο δώρο, αλλά νιώθω ότι θα χάσω όλα όσα πέρασα, όλες μου τις εμπειρίες. Γεννήθηκα κωφή για κάποιο λόγο. Αυτό με βοήθησε να ανακαλύψω πια είμαι», λέει η Ευανθία.

Μαζί της συμφωνεί και η Τριανταφύλλη: «Δεν θα το έκανα. Είμαι κωφή, είμαι μια χαρά, δεν έχω κανένα πρόβλημα. Έχω τα μάτια μου και αυτό μου φτάνει».

Η Βίκυ όμως έχει διαφορετική άποψη: «Θα ήθελα να δω πως είναι να ακούς τον ήχο του νερού, τη μουσική. Ήμουν μικρή ακούουσα. Είμαι η Βίκυ και θα είμαι η ίδια Βίκυ, θα ήθελα για λίγο να δω πως είναι».

Όσο για τα μελλοντικά τους σχέδια, Αγαπούν πολύ το θέατρο, θέλουν να συνεχίσουν, όμως το γεγονός ότι δεν έχουν τη δυνατότητα να φοιτήσουν σε δραματικές σχολές, κρατικές, λόγω προεδρικού διατάγματος που αποκλείει τη φοίτηση σε μη αρτιμελή άτομα στέκεται ανυπέβλητο εμπόδιο. Εκείνοι ωστόσο θα συνεχίσουν και ελπίζουν ότι κάποια στιγμή θα αλλάξουν νοοτροπίες, στάσεις και συμπεριφορές.

«Ένας ακούων στη χώρα των κωφών»

Λίγο μετά τα μεσάνυχτα, η ώρα έχει κυλήσει τόσο γρήγορα και ευχάριστα που δεν το έχουμε καν καταλάβει. Η παρείστικη ατμόσφαιρα παρασύρει την κουβέντα σε αστεία περιστατικά από μια τρελή καθημερινότητα που όλοι μας βιώνουμε, κάποιοι ίσως πιο έντονα.

Τη συζήτηση παρακολουθεί με ενδιαφέρον και ο σκηνοθέτης Νίκος

Αξιώτης, ο μόνος ακούων στη θεατρική ομάδα. Λίγο πριν φύγει από το θέατρο, μίλησε στα «Θέματα Αναπηρίας» γι' αυτή τη δουλειά και την εμπειρία του ως ακούων από τη συνεργασία με το Θέατρο Κωφών.

«Μέσα από την παράσταση τραβάμε τα άκρα και αντιστρέφουμε την κατάσταση. Δεν ξέρω αν θα ήθελα να είμαι μέρος μιας μειονότητας που αντιμετωπίζει τόσα προβλήματα, ενώ δεν υπάρχει λόγος. Τα πράγματα είναι απλά και τα κάνουμε τόσο δύσκολα», τονίζει.

Η συνεργασία με το Θέατρο Κωφών ήταν τυχαία, όπως λέει: «Δεν είχα καμιά σχέση με κωφούς, νοηματική ή κάτι άλλο. Όμως το 2003, η καλλιτεχνική διευθύντρια στη σχολή μου και καλλιτεχνική διευθύντρια του Θεάτρου Κωφών κα Νέλλη Καρρά μας έφερε εδώ να κάνουμε κάτι κινησιολογικό. Έτσι γνώρισα τα παιδιά. Ήμασαν 40 άτομα, 20 ακούοντες, 20 κωφοί και δεν είχαμε απολύτως κανένα πρόβλημα επικοινωνίας. Βγάλαμε δουλειά μηνών σε τέσσερις ώρες. Έτσι έβαλα σκοπό κάποια στιγμή να συνεργαστώ με το Θέατρο Κωφών. Η πρώτη απόπειρα ναυάγησε για οικονομικούς λόγους, πολλοί έφυγαν, εγώ όμως δεν ήθελα να τα παρατήσω, το ίδιο και η δεύτερη».

Καθοριστική για την ενασχόλησή του υπήρξε η πρώτη επαφή και συνεργασία με το Θέατρο Κωφών, η οποία του άλλαξε την εικόνα για τους κωφούς. «Η πρώτη μου εμπειρία το 2003, που είχα κι εγώ την προκατάληψη, με βοήθησε να σπάσω το τείχος μέσα μου. Τώρα πια δεν μου κάνει εντύπωση. Δεν υπάρχει καμιά διαφορά. Υπήρ-

χαν μέρες που γελάσαμε, που συγκινηθήκαμε, που αγαπήσαμε, που μισήσαμε, που τσακωθήκαμε, που αγκαλιαστήκαμε, όπως και με τους υπόλοιπους ανθρώπους στη ζωή μου που είναι ακούοντες. Απ' έξω φαίνεται ίσως κάτι πολύ μεγάλο, για μας όμως είναι πολύ απλό. Είμαστε όλοι άνθρωποι».

Θετικά είναι όμως και τα μηνύματα από τον κόσμο. «Μέχρι τώρα, παρακολουθούσαν τις παραστάσεις κυρίως κωφοί θεατές, ή φίλοι των παιδιών. Τα τελευταία χρόνια όμως, με πολλή δουλειά, προχωρήσαμε πολλά πολλά βήματα. Πλέον οι θεατές που έρχονται δεν έχουν σχέση με κώφωση. Αυτός μας ενδιέφερε. Να βγει το θέατρο προς τα έξω. Οι κριτικές ήταν πολύ καλές και πιστεύω ότι καταφέραμε να ανοίξουμε έστω και λίγο τα μάτια αυτών που δεν θέλουν να δουν την αλήθεια».

Αντί επιλόγου

01.00 μετά τα μεσάνυχτα. Τα παιδιά κουρασμένα από την παράσταση μαζεύουν τα πράγματά τους και κανονίζουν το επόμενο ραντεβού για μάθημα και πρόβες. Χαμόγελα, αγκαλιές, φιλιά, μετά από μια πολύ ευχάριστη νύχτα.

Βγαίνοντας από το κτίριο της Οδού Σαχτούρη, οι δρόμοι είναι άδειοι και μια γλυκιά, οικεία ησυχία πλανάται στον αέρα. Στη διαδρομή με το αυτοκίνητο του Αντώνη, ενός φίλου που ήρθε μαζί μου στην παράσταση, άκουσα μια από τις πιο όμορφες φράσεις στη ζωή μου: «Ευχαριστώ πολύ για απόψε. Σήμερα, εκτίμησα τη σιωπή...».

Η Διεθνής Συμμαχία για την Αναπηρία στην Αθήνα

Το 2009 αποτελεί αναμφίβολα μια χρονιά που δύσκολα θα ξεχαστεί, αφού σφύζει από τις πρωτοφανείς διεθνείς συγκυρίες που λαμβάνουν χώρα, με την οικονομική κρίση να είναι πλέον καθόλα έκδηλη και εμφανής σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Για το εθνικό και ευρωπαϊκό αναπηρικό κίνημα όμως, η ίδια αυτή χρονιά δεν θα ξεχαστεί για έναν λόγο διαφορετικό. Διότι μέσα σε αυτή τη χρονιά, με τις πολλές προκλήσεις και αντιξοότητες που καλούνται τα άτομα με αναπηρία να αντιμετωπίσουν, έλαβε χώρα για πρώτη φορά επί ελληνικού εδάφους η συνάντηση των ηγετών του αναπηρικού κινήματος όλου του κόσμου.

Ο λόγος για τη Συνεδρίαση της Διεθνούς Συμμαχίας για την Αναπηρία (International Disability Alliance – IDA), που φιλοξενήθηκε στην Αθήνα στις 27 και 28 Μαρτίου 2009, με πρωτοβουλία της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία και του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία, σε συνεργασία με τη Νομαρχία Αθηνών και την οικονομι-

κή υποστήριξη του Υπουργείου Εξωτερικών και στην οποία έδωσαν το «παρών» 17 εκπρόσωποι αναπηρικών οργανώσεων από όλο τον κόσμο.

Για δύο ημέρες οι ηγέτες των οργανώσεων όπως η Παγκόσμια Ένωση Τυφλών, το Παγκόσμιο Δίκτυο των Ατόμων με Ψυχική Αναπηρία, η Παγκόσμια Ομοσπονδία Κωφών, η Παγκόσμια Οργάνωση για τη Νοητική Αναπηρία και περιφερειακών αναπηρικών οργανώσεων (Λατινική Αμερική, Ασία, Ωκεανία, Αφρική), που επί πολλά συναπτά έτη αγωνίζονται και αντιμετωπίζουν τις δικές τους προκλήσεις για να αρθεί ο αποκλεισμός των ατόμων με αναπηρία και να διασφαλιστεί η ισότιμη διαβίωσή τους σε διεθνές επίπεδο, ένωσαν τη φωνή τους και στην κοινή γλώσσα της ισότητας αντάλλαξαν απόψεις και εμπειρίες για την καταπολέμηση των διακρίσεων και την άρση κάθε αποκλεισμού.

Ο Πρόεδρος της Ε.Σ.Α.μεΑ. και του Φόρουμ κος Ιωάννης Βαρδακαστά-

νης εξέφρασε την ικανοποίηση του γι' αυτήν την ανεκτίμητης σημασίας συνάντηση, καθώς και την πεποίθηση ότι μπορεί να θέσει στέρεες βάσεις σε μια πιο εντατική συνεργασία ανάμεσα σε όλες τις χώρες του κόσμου: "Η σημερινή συνάντηση των ηγετών του παγκόσμιου αναπηρικού κινήματος, είναι μια συνάντηση ιστορική, μια συνάντηση πολύτιμη για όλους τους συμπολίτες μας με αναπηρία σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Η αναπηρία δεν έχει εθνικότητα, όπως δεν έχει χρώμα, φύλο ή ιδεολογία. Σήμερα ενώνουμε τη φωνή μας, γινόμαστε μια γροθιά, για να σπάσουμε την καθεστηκυία τάξη πραγμάτων, που θέλει τα άτομα με αναπηρία αντικείμενα οίκτου και φιλανθρωπίας και να εγκαθιδρύσουμε ένα νέο πολιτισμό για την αναπηρία απ' άκρη σ' άκρη στον πλανήτη. Το λυκαυγές αυτής της σημαντικής πρωτοβουλίας θα είναι και η δύση της διακριτικής μεταχείρισης και του αποκλεισμού."

Η ατζέντα της Συνεδρίασης της Διεθνούς Συμμαχίας συμπεριέλαβε

θέματα που έχουν να κάνουν με την ανασυγκρότηση του παγκόσμιου αναπηρικού κινήματος, με τα επιτεύγματά του, τους τομείς παρέμβασης και το πρόγραμμά του στα νέα δεδομένα που δημιουργεί και η Διεθνής Σύμβαση των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Αναπηρία, καθώς και τη διοργάνωση περιφερειακών σεμιναρίων ενδυνάμωσης στελεχών του αναπηρικού κινήματος σε διάφορες χώρες του κόσμου, όπως αυτό που θα πραγματοποιηθεί στο Κάιρο για τον αραβικό κόσμο τον Απρίλιο του 2009.

Το οικουμενικό αίτημα για ίση μεταχείριση

Μπορεί οι συμμετέχοντες στη συνάντηση να προέρχονται από διαφορετικές χώρες και πολιτισμούς, όμως οι τοποθετήσεις τους διαπνέονται από μια και μόνη αρχή: ότι η αναπηρία είναι οικουμενική, δεν γνωρίζει χρώμα, φύλο ή θρησκεία και αυτή πρέπει να είναι και το εφιαλτήριο του αγώνα για την άρση των εμποδίων που ορθώνονται στην ισότιμη διαβίωση των ατόμων με αναπηρία, σε όποιο μέρος του πλανήτη κι αν ζουν.

Τα «θέματα Αναπηρίας» είχαν την ευκαιρία να συνομιλήσουν με τους εκπροσώπους των αναπηρικών οργανώσεων που συμμετείχαν στην συνεδρίαση, οι οποίοι μοιράστηκαν τις εντυπώσεις, τις προσδοκίες και τις απόψεις τους τόσο για τη συνάντηση, όσο και τη Διεθνή Σύμβαση των Ατόμων με Αναπηρία.

Jan Peter — Stromgren (IFHOH):

Η σημασία αυτής της συνάντησης έγκειται στο ότι οι στόχοι μας είναι ιδιαίτερα σημαντικοί. Συζητούμε για το μέλλον μας και το πώς μπορούμε να αξιοποιήσουμε τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Κάθε τέτοια συνάντηση δυναμώνει τους ανθρώπους. Ερχό-

μαστε από διαφορετικά μέρη της γης κι όμως διαπιστώνουμε ότι έχουμε τα ίδια προβλήματα όπου και να ζούμε, δεν είμαστε μόνοι. Είμαστε πολλοί, έχουμε τις ίδιες ανάγκες και τα ίδια προβλήματα. Ο διεθνής χαρακτήρας της Σύμβασης μας επιτρέπει να τη χρησιμοποιήσουμε ως βάση για το διάλογο με τους πολιτικούς παράγοντες κάθε χώρας για τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία.

Maryanne Diamond (WBU):

Αυτή είναι η πρώτη φορά που συμμετέχω σε μια τέτοια συνάντηση. Η Διεθνής Σύμβαση είναι σημείο αναφοράς της εποχής μας, και η συμμετοχή των μη κυβερνητικών οργανώσεων στα στάδια της υπογραφής, κύρωσης και παρακολούθησης της εφαρμογής της μας δίνει την ευκαιρία να συναντηθούμε όλοι μαζί με κοινά προβλήματα για να βρούμε λύσεις και να επιτύχουμε την αλλαγή.

Markku Jokinen (WFD):

Αντικείμενο της συζήτησής μας είναι το μέλλον και το πώς μπορούμε να συνεχίσουμε να δουλεύουμε όλοι μαζί μέσω της IDA, λαμβάνοντας αποφάσεις για τη Συμμαχία, που θα έχουν αντίκτυπο και επίδραση σε ολόκληρο τον κόσμο και το παγκόσμιο αναπηρικό κίνημα. Όσον αφορά στη Διεθνή Σύμβαση, πιστεύω ότι είναι θετική για όλα τα άτομα με αναπηρία. Για τους κωφούς είναι ιδιαίτερη σημαντική, γιατί είναι η πρώτη νομοθετική ρύθμιση σε διεθνές επίπεδο που αναγνωρίζει τη νοηματική γλώσσα και υποχρεώνει το κράτος να παράσχει υπηρεσίες διερμηνείας της νοηματικής.

Venus Hagan (RI):

Θέλω να υπογραμμίσω τη σημασία αυτής της συνάντησης και να ευχα-

ριστήσω το Φόρουμ που μας έδωσε τη δυνατότητα να συναντηθούμε στην Αθήνα. Πρόκειται για μια συνάντηση ιδιαίτερα σημαντική πρώτα από όλα γιατί πλέον έχουμε τη Διεθνή Σύμβαση και έχουμε την υποχρέωση να δουλέψουμε για να διασφαλίσουμε ότι η φωνή της Συμμαχίας, ως αντιπροσωπευτική φωνή των ατόμων με αναπηρία, θα ακουστεί. Εκτιμούμε ιδιαίτερα τη στήριξη της ελληνικής Πολιτείας σε αυτή τη συνάντηση. Η Σύμβαση θα φέρει μεγάλη αλλαγή. Πριν μερικά χρόνια δεν μπορούσαμε καν να φανταστούμε αυτή την εξέλιξη. Υπάρχουν 600 εκατομμύρια άτομα με αναπηρία σε όλο τον κόσμο. Δεν μπορείς να ισχυριζέσαι ότι προσπαθείς για έναν καλύτερο κόσμο χωρίς να λαμβάνεις υπόψη τις ανάγκες 600 εκατομμυρί-

ων ανθρώπων, χωρίς να σέβεται τη διαφορετικότητα.

Diane Richler (II):

Η Συμμαχία φέρνει μαζί τους παγκόσμιους οργανισμούς των ατόμων με αναπηρία και τις οικογένειές τους. Δεν έχουμε πολλές ευκαιρίες να συναντιόμαστε, οπότε όταν συμβαίνει αυτό, πρέπει να το εκμεταλλευτούμε. Πρέπει να διασφαλίσουμε ότι έχουμε κοινή στρατηγική κατά το διάλογο με τον ΟΗΕ, ιδιαίτερα τώρα που υπάρχει η Διεθνής Σύμβαση και επίσης να ανταλλάξουμε εμπειρίες.

Wilfredo Guzman (DPI):

Η συνάντηση αυτή είναι ιδιαίτερα

σημαντική. Έχει να κάνει με την Συμμαχία και το πως μπορεί να προωθηθεί ως ένα διεθνές και παγκόσμιο δίκτυο και φυσικά με τη Διεθνή Σύμβαση. Συζητούμε για το διάλογο με τα Ηνωμένα Έθνη και καταστρώνουμε την πολιτική ατζέντα της Συμμαχίας. Πιστεύω ότι Σύμβαση δεν μπορεί να λύσει από μόνη της τα προβλήματα των ατόμων με αναπηρία. Η δημόσια χρηματοδότηση είναι απαραίτητη σε κάθε χώρα, με δημόσιες ποιοτικές υπηρεσίες, υγεία, πρόνοια αποκατάσταση, απασχόληση και προσβασιμότητα. Η Σύμβαση είναι μόνο ένα εργαλείο.

Janet Amegatcher (WNUSD):

Η συνάντηση είναι πολύ σημαντική γιατί διαφορετικές κατηγορίες αναπηρίας συναντώνται και συζητούν για τα κοινά προβλήματα. Μιλάμε για τη Σύμβαση και το πως μπορεί να εφαρμοστεί και να επικυρωθεί από τις χώρες που δεν την έχουν επικυρώσει ακόμα. Γιατί αν δεν γίνει αυτό, δεν πρόκειται να την εφαρμόσουν. Για τα άτομα με ψυχική αναπηρία, η Σύμβαση διασφαλίζει ότι δεν τα ξεχνούν. Κανένα είδος αναπηρίας δεν θα μείνει έξω από τις θετικές αλλαγές που θα φέρει η Σύμβαση.

J. E. Chaker (AODP):

Η Συμμαχία από μόνη της είναι ιδιαίτερα σημαντική γιατί ενώνει όλα τα αναπηρικά κινήματα σε ένα κοινό σκοπό, τη διασφάλιση τη δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, στο πλαίσιο της Διεθνούς Σύμβασης. Μπορεί να φέρει σημαντικές αλλαγές στη ζωή των ατόμων στις αραβικές χώρες. Παντού χωράνε αλλαγές. Εμείς έχουμε νόμους, όμως υπάρχει περιθώριο βελτίωσης. Ενώνουμε τη φωνή μας και

ανταλλάσσουμε απόψεις, για το σεβασμό των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία.

Maria Regina Melo Atalla

(RIADIS):

Είναι μια πολύ σημαντική συνάντηση για τη Διεθνή Σύμβαση. Μας πάει ένα βήμα μπροστά για τη σύσφιξη των δεσμών και την παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης. Η Σύμβαση αναμένεται να φέρει στη Λατινική Αμερική μεγάλη αλλαγή, αφού έχει ήδη επικυρωθεί και επομένως είναι δυνατή η μετάβαση στην απευθείας εφαρμογή της.

Ryosuke Matsui (APDF):

Ανταλλάσσουμε απόψεις για τη Σύμβαση και πως μπορεί να προωθηθεί. Είναι μια στρατηγική συνάντηση για την προώθησή της. Πρέπει να δουλέψουμε πολύ σκληρά. Πρέπει να δουλέψουμε σε διεθνές και εθνικό επίπεδο για να επιτύχουμε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

Alexander Grandia (WFDB):

Η Συμμαχία κάνει πολύ σημαντική δουλειά στην εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Αναπηρία. Παίρνουμε αποφάσεις για το πώς μπορούμε να συνεχίσουμε, να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις, πως μπορούμε να συμμετάσχουμε ενεργά και να επηρεάσουμε θετικά τις διαδικασίες στον ΟΗΕ υπέρ των ατόμων με αναπηρία. Χρειάζεται να προωθηθεί η εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία, η απασχόλησή τους, να είναι οικονομικά ανεξάρτητοι, να έχουν την επιλογή να ζουν τη ζωή τους όπως επιθυμούν. Η Σύμβαση δίνει τη δυνατότητα να γίνουν σεβαστά αυτά τα δικαιώματα.

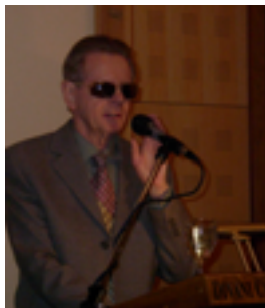
Συνάντηση της Ε.Σ.Α.μεΑ. με ομάδα βουλευτών του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος της Σουηδίας

Μια ξεχωριστής σημασίας συνάντηση είχε στις 20 Μαρτίου 2009 στα Κεντρικά Γραφεία της Ε.Σ.Α.μεΑ. αντιπροσωπεία της Συνομοσπονδίας με επικεφαλής τον Πρόεδρό της κο Ιωάννη Βαρδακαστάνη με ομάδα βουλευτών του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος της Σουηδίας.

Στη συνάντηση παραβρέθηκαν οι βουλευτές: κ. Anders Ygeman, Πρόεδρος της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Αγροτικών Θεμάτων, κ. Nikos Papadopoulos, Μέλος της Επιτροπής Πολιτισμού, κα. Veronica Palm, Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, κα. Sylvia Lindgren, Μέλος της Επιτροπής Απασχόλησης, κ. Borje Vestlund, Μέλος της Επιτροπής Ανάπτυξης και ο κ. Bosse Ringholm, Πρώην Υπουργός Οικονομικών και Εξωτερικών.

Κατά τη συνάντηση, οι δύο πλευρές αντάλλαξαν απόψεις σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία στην Ελλάδα και τη Σουηδία, τέθηκαν επί τάπητος ζητήματα όπως η απασχόληση, η εκπαίδευση, η προνοιακή και επιδοματική πολιτική και η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία.

Ο Πρόεδρος της Ε.Σ.Α.μεΑ. καλωσόρισε τους Σουηδούς βουλευτές και τόνισε ότι η Σουηδία αναμφίβολα αποτελεί πρότυπο αναφορικά με την αντιμετώπιση των ατόμων με αναπηρία από την πολιτεία και την κοινή γνώμη και για το λόγο αυτό πρέπει να εντατικοποιηθεί η συνεργασία ανάμεσα στις δύο χώρες και να συνεχιστεί η γόνιμη ανταλλαγή απόψεων και know-how, ώστε να επιτευχθεί η άρση του αποκλεισμού και της διακριτικής μεταχείρισης των ατόμων με αναπηρία.

William Rowland — Πρόεδρος IDA

«Χρειάζονται κοινές θέσεις και συμφωνημένη στρατηγική»

Ο Πρόεδρος της IDA William Rowland, μίλησε στα «Θέματα Αναπηρίας» για τη συνάντηση, τη Διεθνή Σύμβαση και τις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η IDA στο αμέσως επόμενο διάστημα.

Ποια η σημασία της συνάντησης;

Η συνάντηση σηματοδοτείται από την θέση σε ισχύ της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, που ανοίγει ένα καινούριο κεφάλαιο για την αναπηρία. Τα πάντα πρέπει στο μέλλον να διέπονται από τη Σύμβαση. Επομένως το πώς θα συνεχίσουμε να δρούμε δεδομένης της ύπαρξής της Σύμβασης, είναι το κεντρικό ζήτημα στο τραπέζι του διαλόγου. Έχουμε σχέσεις με τον ΟΗΕ, την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, την UNESCO και πολλούς άλλους διεθνείς οργανι-

σμούς και διαπραγματευόμαστε όλους τους τομείς, όπως την εκπαίδευση, την υγεία, την απασχόληση. Πρέπει όμως να έχουμε κοινές, συμφωνημένες θέσεις. Αυτή είναι και η πεμπτοσύνη της συνάντησης στην Αθήνα.

Ποιος είναι ο βασικός στόχος της Συμμαχίας;

Καταρχήν να υπερασπίζεται τις κοινές θέσεις στις διαπραγματεύσεις με τον ΟΗΕ και άλλους φορείς, να προωθήσει την υπογραφή, κύρωση και τη σωστή εφαρμογή της Σύμβασης ασκώντας πίεση σε όλες τις χώρες και να ενθαρρύνει άτομα με αναπηρία να την παρακολουθούν.

Ποιες οι βασικές προτεραιότητες της Συμμαχίας;

Πρώτα από όλα να αναγνωριστεί ως η αντιπροσωπευτική φωνή της διεθνούς αναπηρικής κοινότητας. Είμαστε η δύναμη που πρέπει να συμβουλευτείται ο ΟΗΕ, που πρέπει να

κρίνει τη διαδικασία εφαρμογής της Σύμβασης. Έχουμε όμως και δομικά θέματα να λύσουμε. Στο επόμενο διάστημα αλλάζει η διοίκηση της IDA και αποφασίσαμε να την αναλάβει για τα επόμενα τρία χρόνια το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία.

Πως θα παρακολουθήσει την εφαρμογή της Σύμβασης η Συμμαχία;

Θα συμμετάσχουμε σε συναντήσεις μια επιτροπής ειδικών στην παρακολούθηση διεθνώς. Θα δούμε τις ενέργειές τους, θα κάνουμε παρεμβάσεις, θα ασκήσουμε κριτική όπου χρειάζεται και το γεγονός ότι στην IDA συμμετέχουν και παγκόσμιοι φορείς, μπορούμε να απευθυνθούμε ακόμα και στις κυβερνήσεις μεμονωμένων χωρών. Η υιοθέτηση της Σύμβασης προχωρεί καλά, χρειάζεται όμως να ασκήσουμε πίεση και για την επικύρωση και της Σύμβασης και του Προαιρετικού της Πρωτοκόλλου.

Οι οργανώσεις που εκπροσωπήθηκαν

1. Disabled Peoples' International – DPI (Διεθνής Οργάνωση εκπροσώπησης των ατόμων με φυσική αναπηρία)
2. Inclusion International – II (Διεθνής Οργάνωση εκπροσώπησης των ατόμων με νοητική αναπηρία)
3. International Federation of Hard of Hearing People - IFHOH (Διεθνής Ομοσπονδία Βαρήκων)
4. Rehabilitation International – RI (Διεθνής Οργάνωση για την Αποκατάσταση)
5. World Blind Union - WBU (Παγκόσμια Ένωση Τυφλών)
6. World Federation of the Deaf – WFD (Παγκόσμια Ομοσπονδία Κωφών)

7. World Federation of the Deaf Blind - WFDB (Παγκόσμια Ομοσπονδία Τυφλο-κωφών)
8. World Network of Users and Survivors of Psychiatry - WNUSD (Παγκόσμιο Δίκτυο Ατόμων με Ψυχική Αναπηρία)
9. Arab Organization of Disabled People - AODP: (Αραβική Οργάνωση Ατόμων με Αναπηρία)
10. European Disability Forum – EDF (Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία)
11. Asia Pacific Disability Forum – APDF (Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία των χωρών της Ασίας και του Ειρηνικού)
12. Red Latinoamericana de Organi-

- zaciones no Gubernamentales de Personas con Discapacidad y sus familias - RIADIS (Λατινοαμερικανικό Δίκτυο Μν Κυβερνητικών Οργανώσεων των Ατόμων με Αναπηρία και των Οικογενειών τους)
13. Secretariat of the Africa Decade of Persons with Disabilities (Γραμματεία της Αφρικανικής Δεκαετίας των Ατόμων με Αναπηρία)
14. Handicap International (Διεθνής Οργάνωση Ατόμων με Αναπηρία)
15. Survivor Corps (Οργάνωση που εκπροσωπεί τους επιζήσαντες από τις νάρκες)

Ε.Σ.Α.μεΑ. & Ολομέλεια Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων

Κοινό μέτωπο για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία

Η υπογραφή της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία συνιστά αναμφίβολα μια κίνηση – τομή για τα ελληνικά δεδομένα, καθώς θέτει τις βάσεις για την αναγνώριση, την προστασία και το σεβασμό των ανθρωπίνων και θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, ιδιαίτερα σε μια χρονική στιγμή, όπου η παγκόσμια οικονομική κρίση, φέρνει νέα δεδομένα και επιτάσσει νέες πολιτικές, παρεμβάσεις και μέτρα.

Ωστόσο, δεν μπορεί να παραγνωρίσει κανείς ότι η Σύμβαση από μόνη της, χωρίς να συνοδεύεται από ρηξικέλευθες και ριζοσπαστικές πρωτοβουλίες, ιδιαίτερα σε εθνικό επίπεδο, είτε με τη μορφή νομοθεσίας, είτε μέτρων ενίσχυσης οικονομικής και μη, δεν μπορεί να φέρει το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Δεδομένου ότι η Ελλάδα είναι μια χώρα στην οποία τα θέματα αναπηρίας έχουν αρχίσει να αφορούν το γενικό πληθυσμό και την Πολιτεία μόλις τα τελευταία χρόνια, η ανάγκη συνασπισμού και κοινής δράσης, φαντάζει πιο επιτακτική από ποτέ.

Κάπως έτσι ξεκίνησε η συνεργασία ανάμεσα στην Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία και των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας, με στόχο την κοινή

προστασία τους από κάθε μορφή αποκλεισμού, διάκρισης και άνισης μεταχείρισης.

Από την πλευρά του ο κος Παξινός δήλωσε την αμέριστη συμπαράσταση και υποστήριξη των Δικηγορικών Συλλόγων στον αγώνα του αναπηρικού κινήματος για τη διάδοση και εμπέδωση του νέου νομικού πολιτισμού για τα άτομα με αναπηρία στην Ελλάδα.

Στον απόηχο αυτής της σημαντικής συνάντησης, πραγματοποιήθηκε κοινή

παρέμβαση για την ουσιαστική θωράκιση και αποτελεσματική υπεράσπιση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία.

Ο Πρόεδρος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία κ. Ιωάννης Βαρδακαστάνης συναντήθηκε στις 18 Μαρτίου 2009 με τον Πρόεδρο της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας και Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών κ.ο Δημήτρη Παξινό, μια συνάντηση ουσίας, κατά την οποία τέθηκαν στο τραπέζι του διαλόγου τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και το ισχύον νομικό πλαίσιο για την

Συνέντευξη Τύπου στις 23 Μαρτίου 2009, με την επιτακτική ανάγκη άμεσης κύρωσης της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και υπογραφής και του Προαιρετικού της Πρωτοκόλλου στο επίκεντρο.

Αξίζει να αναφερθεί ότι όλοι οι συμμετέχοντες, ο Αντιπρόεδρος Β΄ της Ε.Σ.Α.μεΑ. κ. Γρ. Λεοντόπουλος, ο Ταμίας της Ε.Σ.Α.μεΑ. κ. Κ. Γαργάλης, η Υπεύθυνη για θέματα Ισότητας και γυναικών με αναπηρία της Ε.Σ.Α.μεΑ. κα. Μ. Γκουνίδου, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς κ. Στέλιος Μανουσάκης, ο Καθη-

γής και Αντιπρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου κ. Λίνος Σισιλιάνος, ανάμεσα στους οποίους και οι κύριοι Βαρδακαστάνης και Παξινός, αναγνώρισαν το έλλειμμα του ελληνικού νομικού πλαισίου και την ανάγκη θέσπισης αποκλειστικής και επαρκούς νομοθεσίας για τα άτομα με αναπηρία, ώστε να διασφαλίζεται η ανεμπόδιστη άσκηση των δικαιωμάτων τους, σύμφωνα και με το Σύνταγμα της Χώρας, άρθρο 21 παρ.6, για το οποίο δεν έχουν θεσπιστεί οι ανάλογοι εκτελεστικοί νόμοι.

Στο ίδιο μήκος κύματος, τονίστηκε ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχημένη διάδοση και εμπέδωση του νέου νομικού

πολιτισμού για την αναπηρία, όπως αυτός υπαγορεύεται από τη Διεθνή Σύμβαση, είναι η διασφάλιση της προσβασιμότητας, φυσικής και νομικής, των ατόμων με αναπηρία στη Δικαιοσύνη. Προς αυτήν την κατεύθυνση μπορεί να συμβάλει σημαντικά καταρχήν η κατάλληλη εκπαίδευση των μελών του δικαστικού σώματος της χώρας, ανεξαρτήτως βαθμίδος από τη στιγμή της εισαγωγής τους στις νομικές σχολές ώστε να είναι εξοικειωμένοι με τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία, τα δικαιώματά τους και τις παραβάσεις αυτών με τις οποίες έρχονται συχνά αντιμέτωποι. Στο ίδιο μήκος κύματος απαραίτητη κρίνεται και η επιμόρφωση των

δικηγόρων, δικαστικών λειτουργών και εισαγγελέων της χώρας, ώστε να διαφυλάσσεται η ισότιμη μεταχείριση των ατόμων με αναπηρία στην απασχόληση (Ν.3304/2005) από την ελληνική Δικαιοσύνη.

Επιπλέον, ιδιαίτερη μνεία έγινε και στο ζήτημα της προσβασιμότητας όλων των δικαστικών κτιρίων (Πρωτοδικεία, Ειρηνοδικεία, Εφετεία, Άρειος Πάγος,

κ.λπ.) οριζόντια και κατακόρυφα, ζήτημα το οποίο η Ε.Σ.Α.μεΑ. έχει θέσει στην ελληνική κυβέρνηση, με αφορμή μεμονωμένες περιπτώσεις, καθώς δεν υπάρχει τέτοια πρόβλεψη, με αποτέλεσμα την απίστευτη ταλαιπωρία των ατόμων με αναπηρία. Έτσι, είναι απαραίτητη η λήψη μέτρων ώστε να καταστούν προσβάσιμες οι κτιριακές υποδομές τόσο μέσω της κατασκευής ραμπών και προσβάσιμων ανελκυστήρων, όσο και με την παροχή πληροφόρησης σε προσβάσιμη μορφή για όλες τις κατηγορίες αναπηρίας (γραφή Braille, ανάγλυφη σήμανση, ανάγλυφοι χάρτες, διερμηνεία νοηματικής γλώσσας για τα άτομα με κώφωση κ.λπ.)

Εξέχουσα θέση κατείχε τέλος η ανάγκη εκσυγχρονισμού του σωφρονιστικού συστήματος της χώρας, καθώς και της λήψης ειδικών μέτρων για την κάλυψη των ιδιαιτέρων αναγκών των ατόμων με αναπηρία που διαβιούν στις φυλακές, θέματα για τα οποία η Συνομοσπονδία έχει επανειλημμένα παρέμβει με έγγραφα διαμαρτυρίας στις αρμόδιες αρχές, ζητώντας τη στελέχωση των σωφρονιστικών ιδρυμάτων με κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό που να μπορεί να ανταποκριθεί στις πολλαπλές ανάγκες του κρατούμενου που προκύπτουν από την αναπηρία, αφού σε καμία περίπτωση ο περιορισμός της ελευθερίας του, δεν σημαίνει ότι σταματά να υπάρχει η

αναπηρία ή ότι αφαιρούνται και συνταγματικά κατοχυρωμένα του δικαιώματα.

Τόσο ο κ. Βαρδακαστάνης, όσο και ο κ. Παξινός, συμφώνησαν για την περαιτέρω ενδυνάμωση του νέου αυτού κοινού μετώπου υπέρ των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, την εντατικοποίηση της διμερούς συνεργασίας και την ενίσχυση του αγώνα του αναπηρικού κινήματος της χώρας για ένα πλήρες και δίκαιο νομικό περιβάλλον, που θα σέβεται τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και θα άρει κάθε διάκριση και αποκλεισμό που αυτά υφίστανται.

Θ.Α.

Η ΕΣΑμεΑ παρεμβαίνει, προτείνει, διεκδικεί...

Ο Πρόεδρος της Ε.Σ.Α.μεΑ. στη Γενική Εκλογική Συνέλευση της Περιφερειακής Ομοσπονδίας ΑμεΑ Ηπείρου

Ο Πρόεδρος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία κ. Ιωάννης Βαρδακαστάνης παραβρέθηκε στην εκλογική Γενική Συνέλευση της Περιφερειακής Ομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία Ηπείρου, η οποία έλαβε χώρα στις 29 Μαρτίου 2009 στην Άρτα.

Στη Συνέλευση που είχε στόχο την ανάδειξη των διοικητικών οργάνων της Ομοσπονδίας συμμετείχαν 65 αντιπρόσωποι από 5 σωματεία ατόμων με αναπηρία και 3 σωματεία γονέων ατόμων με αναπηρία, από όλους τους Νομούς της Ηπείρου.

Ο Πρόεδρος της Ε.Σ.Α.μεΑ. σε εκδήλωση του ΕΨΥΕΠΕΑ: Πάτρα, 29 Μαρτίου 2009

Ο Πρόεδρος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία κ. Ιωάννης Βαρδακαστάνης παραβρέθηκε σε εκδήλωση του σωματείου γονέων, κηδεμόνων και φίλων των ατόμων με αυτισμό του Νομού Αχαΐας (ΕΨΥΕΠΕΑ), η οποία έλαβε χώρα στις 29 Μαρτίου 2009 στην Πάτρα.

Κατά την εκδήλωση τιμήθηκαν διακεκριμένοι συμπολίτες μας και επιστήμονες που έχουν συνεισφέρει στον αγώνα για την προάσπιση των δικαιωμάτων, την προαγωγή και αναβάθμιση υπηρεσιών ψυχικής υγείας, εκπαίδευσης και διαβίωσης των παιδιών με αυτισμό. Στην εκδήλωση μίλησαν ο Δρ. Κωτσόπουλος Σωτήρης, Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Memorial του Καναδά, ο κ. Αλεξίου Χρήστος Ιδρυτής και Επίτιμος Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας Αυτιστικών Ατόμων και αντιπρόεδρος του Παγκόσμιου Οργανισμού Αυτισμού και η κ. Αναστασία Μανωλοπούλου, αντιπρόεδρος της ΕΨΥΕΠΕΑ.

Ο Πρόεδρος της Ε.Σ.Α.μεΑ. στο πρώτο Εκλογικό Συνέδριο της Περιφερειακής Ομοσπονδίας ΑμεΑ Δυτικής Ελλάδας

Ο Πρόεδρος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία κος Ιωάννης Βαρδακαστάνης παραβρέθηκε και χαιρέτισε στην έναρξη των εργασιών του πρώτου Εκλογικού Συνεδρίου της Περιφερειακής Ομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία Δυτικής Ελλάδας. Το Συνέδριο έλαβε χώρα στις 22 Μαρτίου 2009 στην Πάτρα.

Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία και της Ε.Σ.Α.μεΑ. στη Βουλγαρία

Επίσκεψη στη Βουλγαρία πραγματοποίησε στις 19 Μαρτίου 2009 ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία και της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία Ελλάδας κος Ιωάννης Βαρδακαστάνης, όπου είχε σειρά συναντήσεων με τοπικούς φορείς ατόμων με αναπηρία, στο πλαίσιο της σύσφιξης των δεσμών συνεργασίας των δύο χωρών για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν καθημερινά τα άτομα με αναπηρία στα Βαλκάνια.

Κατά τη συνάντηση στη Σόφια με τον Υφυπουργό Απασχόλησης της Βουλγαρίας, αρμόδιο για ζητήματα ατόμων με αναπηρία, ο κος Βαρδακαστάνης εξέθεσε τις θέσεις του ευρωπαϊκού και του εθνικού αναπηρικού κινήματος για το ζήτημα της κύρωσης της Διεθνούς Σύμβασης των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Αναπηρία καθώς και της υπογραφής και κύρωσης του συμπληρωματικού Πρωτοκόλλου της, τονίζοντας ότι είναι αδήριτη ανάγκη η άμεση αποδοχή και κύρωσή τους, καθώς τα νέα δεδο-

μένα που δημιουργούν, δίνουν νέα ώθηση και δυναμική στον αγώνα των ατόμων με αναπηρία για την άρση κάθε αποκλεισμού και διακριτικής μεταχείρισης σε βάρος τους.

Επιπλέον, ο κος Βαρδακαστάνης τόνισε την ανάγκη άμεσης συμμετοχής του Εθνικού Συμβουλίου Ατόμων με Αναπηρία στις Επιτροπές Παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007 – 2013 της Βουλγαρίας, της αυστηρής τήρησης του Άρθρου 16 του Γεν. Κανονισμού των Ταμείων για τα ζητήματα προσαρμοστικότητας καθώς και της λήψης αποτελεσματικών και ουσιαστικών μέτρων για την προστασία των ατόμων με αναπηρία από την οικονομική κρίση που ταλανίζει τον πλανήτη.

Ο Πρόεδρος του Φόρουμ ζήτησε από τη Βουλγαρική κυβέρνηση να αναγνωρίσει με νόμο το Εθνικό Συμβούλιο Ατόμων με Αναπηρία της Βουλγαρίας ως Κοινωνικό Εταίρο της βουλγαρικής κυβέρνησης και κοινωνίας και να του παράσχει την αναγκαία δημόσια οικονομική υποστήριξη για να μπορέσει να επιτελέσει το σκοπό του. Στη συνέχεια ο κος Βαρδακαστάνης είχε συνάντηση με τον Πρόεδρο του Εθνικού Συμβουλίου Ατόμων με Αναπηρία Βουλγαρίας κo Krasimir Kotsev και τα μέλη του Διοικητικού του Συμβουλίου, με τους οποίους συζήτησε τα παραπάνω θέματα και συμφώνησαν ότι υπάρχει ανάγκη πιο στενής συνεργασίας.

Επιπλέον, ο κος Βαρδακαστάνης

ανακοίνωσε στο Εθνικό Συμβούλιο ότι τους επόμενους δύο μήνες η Ε.Σ.Α.μεΑ. θα αναλάβει πρωτοβουλία συνάντησης των Εθνικών Συμβουλίων ΑμεΑ των Βαλκανίων στην Ελλάδα προκειμένου να συντονιστεί καλύτερα το αναπηρικό κίνημα στην περιοχή.

Άδικη και αντικοινωνική η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Φιλατών για μη χρηματοδότηση του Κέντρου Στήριξης ΑμεΑ

Την έντονη διαμαρτυρία και αγανάκτησή της για την απόφαση που ελήφθη πρόσφατα από την πλειοψηφία του Δημοτικού Συμβουλίου Φιλατών Θεσπρωτίας και αφορά ουσιαστικά στην κατάργηση του έργου «Κέντρο στήριξης ατόμων με αναπηρίες και προστατευόμενα διαμερίσματα» με προϋπολογισμό 660.115,42€, το οποίο είχε ενταχθεί στο μέτρο 3.3 του Προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ», για να έχει χρηματοδότηση το έτος 2009, εξέφρασε η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία με επιστολή της στον Υπουργό Εσωτερικών κ. Π. Παυλόπουλο.

Σύμφωνα με το απόσπασμα Πρακτικού με αριθμό 3/2006 της τακτικής συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Φιλατών, μετά από εισήγηση του Δημάρχου Φιλατών κ. Μ. Ντουμάζιου, αποφασίστηκε η τροποποίηση της προαναφερθείσας απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου και η μεταφορά του χρηματικού ποσού από το μέτρο 3.3 του Προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ» στο μέτρο 2.9 του ίδιου Προγράμ-

ματος για προμήθειες που αφορούν σε αγορά διαμορφωτήρων (γκρέιντερ), απορριμματοφόρων κ.λπ., διότι δεν υπάρχει χρηματοδότηση για τη λειτουργία του Κέντρου και ως εκ τούτου θα κατασκευαστεί έτσι ένα κτίριο που δε θα λειτουργεί.

Στην προκειμένη περίπτωση, τίθενται τεράστια ερωτηματικά για το σύνολο των ενεργειών της Δημοτικής Αρχής Φιλατών, η οποία πριν προχωρήσει σε αυτήν την τροποποίηση που δείχνει το πιο σκληρό και ανάλγητο κοινωνικό της πρόσωπο, θα έπρεπε να είχε αναζητήσει όλες τις δυνατές λύσεις για τη χρηματοδότηση ενός έργου απόλυτα αναγκαίου για τη βελτίωση των καθημερινών συνθηκών ζωής των ατόμων με αναπηρία.

Το έργο είχε ενταχθεί στο Πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ» με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου το 2006 και είχε προγραμματιστεί να ξεκινήσει το έτος 2009. Επομένως, εάν υπήρχε ουσιαστική πρόθεση για την κατασκευή του έργου, θα έπρεπε η Δημοτική Αρχή να είχε προχωρήσει μέσα σε αυτή την τριετία στην εξασφάλιση των πόρων που απαιτούνται και για τη λειτουργία του, είτε μέσω του Προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ» είτε μέσω άλλων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που υλοποιούνται στην Περιφέρεια της Ηπείρου.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. ζήτησε την προσωπική παρέμβαση του κ. Παυλόπουλου, αφενός προς το Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο Φιλατών για την άρση αυτής της τροπο-

ποίησης, προκειμένου να υλοποιηθεί ένα έργο που στοχεύει στην αναβάθμιση και διεύρυνση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών προς τους δημότες, με έμφαση στις πιο ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες και αφετέρου προς το Γεν. Γραμματέα της Περιφέρειας Ηπείρου για να μην προχωρήσει στην έγκριση αυτής της άδικης απόφασης, που έχει αναστατώσει το αναπηρικό και γονεϊκό κίνημα της Θεσπρωτίας.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. διεμήνυσε προς τη Δημοτική Αρχή των Φιλιππιάδων ότι θα βρεθεί αντιμέτωπη με το σύνολο του αναπηρικού κινήματος της χώρας, το οποίο βρίσκεται στο πλευρό των ατόμων με αναπηρία της Θεσπρωτίας.

Συνάντηση της Ε.Σ.Α.μεΑ. με τον Υφυπουργό Οικονομικών κ. Ι. Λέγκα

Στις 10 Μαρτίου 2009, αντιπροσωπεία της Ε.Σ.Α.μεΑ με επικεφαλής τον Πρόεδρο της κ. Ι. Βαρδακαστάνη συναντήθηκε με τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών κ. Ι. Λέγκα.

Κατά τη συνάντηση αυτή στο επίκεντρο βρέθηκε το αίτημα της Ε.Σ.Α.μεΑ. που αφορούσε στην επέκταση του εκτάκτου επιδόματος κοινωνικής συνοχής και στους έμμεσα ασφαλισμένους των ασφαλιστικών ταμείων. Η αντιπροσωπεία της Ε.Σ.Α.μεΑ. επεσήμανε στον Υφυπουργό ότι με την παρούσα ρύθμιση το επίδομα θέρμανσης χορηγείται μόνο στους συνταξιούχους που λαμβάνουν το ΕΚΑΣ. Με αυτό τον τρόπο απο-

κλείονται τα προστατευόμενα μέλη των ασφαλισμένων που είναι άτομα με βαριά αναπηρία καθώς και οι συνταξιούχοι με αναπηρία που δεν λαμβάνουν το ΕΚΑΣ, διότι στο ατομικό ή οικογενειακό τους εισόδημα συνυπολογίζεται το εξωϊδρυματικό επίδομα παραπληγίας ή το επίδομα απολύτου αναπηρίας.

Επιπλέον, τέθηκε επί τάπητος το σύνολο των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών θεμάτων που αφορούν τους ασφαλισμένους στο Ταμείο του Δημοσίου.

Η αντιπροσωπεία της Ε.Σ.Α.μεΑ. επεσήμανε ότι η ικανοποίηση των ανωτέρω αιτημάτων αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για να εκλείψουν οι εμφανείς διαφοροποιήσεις, που αφορούν στο είδος και στο ύψος των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών παροχών μεταξύ του Ασφαλιστικού Ταμείου του Δημοσίου και των λοιπών Ασφαλιστικών Ταμείων.

Επεσήμανε, επίσης, ότι η ικανοποίηση των ανωτέρω αιτημάτων πρέπει να απασχολήσει την Πολιτεία ιδιαίτερα σε αυτή τη δυσμενή οικονομική περίοδο, η οποία πλήττει πρώτα και κύρια τα άτομα με αναπηρία που αντιμετωπίζουν εκτός των άλλων πρόσθετα οικονομικά βάρη εξαιτίας των αναγκών που πηγάζουν από την αναπηρία τους.

Ο Υφυπουργός κ. Ι. Λέγκας υποσχέθηκε να μελετήσει σε βάθος τα προαναφερόμενα αιτήματα και να επανέλθει επί αυτών σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Διαμαρτυρία της Ε.Σ.Α.μεΑ γιατί δεν έχει κληθεί να συμμετέχει στον Εθνικό Διάλογο για την Παιδεία

Την έντονη διαμαρτυρία και δυσανεξία της εξέφρασε η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία με επιστολή της στον Υπουργό Παιδείας κ. Α. Σπηλιωτόπουλο για τη μη πρόσκλησή της να συμμετάσχει στον Εθνικό Διάλογο για την Παιδεία, ο οποίος ξεκίνησε επισήμως στις 09.03.09.

Παρά το γεγονός ότι η Συνομοσπονδία είχε αποστείλει στις 20 Φεβρουαρίου 2009 με έγγραφό της το πλαίσιο των οριζόντιων αιτημάτων που αφορούν στα θέματα εκπαίδευσης των ατόμων με αναπηρία, ζητώντας παράλληλα τον καθορισμό συνάντησης με τον Υπουργό, μέχρι και σήμερα δεν έχει λάβει καμιά απάντηση.

Η Συνομοσπονδία, ο τρίτοβάθμιος κοινωνικός και συνδικαλιστικός φορέας εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους και επίσημα αναγνωρισμένος Κοινωνικός Εταίρος της ελληνικής Πολιτείας για θέματα αναπηρίας τονίζει ότι ο Εθνικός Διάλογος για την Παιδεία δεν μπορεί να καταστεί σε καμία περίπτωση εθνικός, εάν στο πλαίσιο του δεν ενταχθούν και τα θέματα εκπαίδευσης των ατόμων με αναπηρία, οι οποίοι επί σειρά ετών αντιμετωπίζουν στη συντριπτική τους πλειοψηφία τον αποκλεισμό από όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. διεκδικεί την ισότιμη συμμετοχή της, προκειμένου ο διάλογος αυτός να καταστεί γόνιμος και να επιφέρει απτά και ουσιαστικά αποτελέσματα για όλους τους Έλληνες πολίτες με αναπηρία, που αποτελούν το 10% του ελληνικού πληθυσμού και ζητεί από τον κ. Σπηλιωτόπουλο να ορίσει το συντομότερο δυνατό συνάντηση με τους εκπροσώπους της. Τα άτομα με αναπηρία πρέπει εδώ και τώρα να πάψουν να είναι παρίες του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας.

Συνάντηση αντιπροσωπείας της Ε.Σ.Α.μεΑ. με τον Υπουργό Εσωτερικών

Συνάντηση με τον Υπουργό Εσωτερικών κ.ο. Προκόπη Παυλόπουλο, πραγματοποίησε στις 4 Μαρτίου 2009 αντιπροσωπεία της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία, προκειμένου να του υποβάλει Υπόμνημα με το σύνολο των αιτημάτων και των προτάσεων της Ε.Σ.Α.μεΑ. που άπτονται της αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών και των εποπτευόμενων φορέων του για τη βελτίωση των συνθηκών καθημερινής ζωής των ατόμων με αναπηρία.

Για μια ακόμα φορά η Συνομοσπονδία έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στο κρίσιμο ζήτημα της διασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον, προτείνοντας μια σειρά ενεργειών που μπορούν να συμβάλλουν στην ταχύτερη άρση των εμποδίων που εγκλωβίζουν τα άτομα με

αναπηρία σε τέσσερις τοίχους.

Στο ίδιο μήκος κύματος τονίστηκε η ανάγκη προώθησης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία και στην πληροφόρηση, το ηλεκτρονικό περιβάλλον και τις υπηρεσίες, προκειμένου τα άτομα με αναπηρία να έχουν επί της ουσίας ίσες ευκαιρίες με τους λοιπούς συμπολίτες τους.

Σε δεύτερο επίπεδο, η Ε.Σ.Α.μεΑ. εστίασε και σε θέματα που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία και αφορούν στο νέο Δημοσιόπαλληλικό Κώδικα, από τον οποίο απουσιάζουν ευεργετικές διατάξεις που θα κινούνται στο πνεύμα της παρ. 6 του άρθρου 21 του Συντάγματος της Χώρας μας.

Όπως επεσήμανε η Συνομοσπονδία, η διαμόρφωση ευνοϊκών συνθηκών απασχόλησης για τα άτομα με αναπηρία αποτελεί ευθύνη του Κράτους ειδικά σε ότι αφορά το δημόσιο τομέα. Γι' αυτό απαιτείται η διασφάλιση δίκαιης πολιτικής προσλήψεων, προαγωγών, μεταθέσεων, αποσπάσεων, ευέλικτων ωραρίων εργασίας για τα άτομα με αναπηρία, προσαρμοσμένης στις πρόσθετες ανάγκες που πηγάζουν από την αναπηρία. Άλλωστε, η διαμόρφωση ευνοϊκών συνθηκών απασχόλησης συνδέεται άρρηκτα με την προσβασιμότητα όλων των υποδομών (κτιριακών, ηλεκτρονικών κ.λπ.) του δημοσίου τομέα.

Παράλληλα η Ε.Σ.Α.μεΑ. ζήτησε τη διασφάλιση εκπροσώπησής της σε Επιτροπές του Υπουργείου Εσωτερικών, προκειμένου με το συμβουλευτικό ρόλο της να συμ-

βάλλει τα μέγιστα στην ανάδειξη της διάστασης της αναπηρίας και στην οικοδόμηση της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Αναφορικά με την απασχόληση των ατόμων με αναπηρία, η Συνομοσπονδία ζήτησε τη διασφάλιση της εργασίας των ατόμων με αναπηρία που έχουν προσληφθεί μέσω των τετράχρωμων επιδοτούμενων προγραμμάτων του Ο.Α.Ε.Δ. στις Δημοτικές και Αναπτυξιακές Επιχειρήσεις των ΟΤΑ της χώρας, ζήτημα που απασχολεί κατά κόρον το άτομα με αναπηρία της χώρας.

Ιδιαίτερη μνεία έγινε και στην ανάγκη λήψης μέτρων για τη διασφάλιση των προνοιακών δομών κοινωνικής φροντίδας που λειτουργούν στους Δήμους της χώρας, όπως είναι τα Προγράμματα «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ», «ΚΔΑΠ», «ΚΗΦΗ» κ.λπ., οι οποίες χρειάζονται αναβάθμιση για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας τους, στελέχωση με μόνιμο και επαρκές προσωπικό και χρηματοδότηση από εθνικούς πόρους.

Τέλος, η Συνομοσπονδία έθεσε το ζήτημα της ανάγκης ίδρυσης Γραφείων Εξυπηρέτησης & Υποδοχής Μεταναστών με Αναπηρία στην Αθήνα και στα Παραρτήματά της και σε μεγάλες πόλεις όπως Θεσσαλονίκη, Πάτρα και Ηράκλειο.

Από την πλευρά του, ο κος Παυλόπουλος αναγνώρισε το δίκαιο των αιτημάτων της Συνομοσπονδίας για τα θέματα προσβασιμότητας

τητας, φυσικής και ηλεκτρονικής και αναφέρθηκε στις προσπάθειες του Υπουργείου για την άρση του αποκλεισμού των ατόμων με αναπηρία και ιδιαίτερα του Υφυπουργού κ. Χ. Ζώνη, με τον οποίο η Συνομοσπονδία θα συναντηθεί τις επόμενες ημέρες για τα ζητήματα αυτά.

Επιπλέον, ζήτησε από την Ε.Σ.Α.μεΑ να συμμετέχει ενεργά στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Διοικητικής Μεταρρύθμισης με τη διεξαγωγή μελετών γύρω από το θεσμικό πλαίσιο για τα άτομα με αναπηρία στη χώρα, ενώ ανακοίνωσε στην Συνομοσπονδία ότι θα μετέχει στο Παγκόσμιο Φόρουμ για τη Μετανάστευση, που θα λάβει χώρα στην Αθήνα το Νοέμβριο, δεσμευόμενος παράλληλα για την ανάληψη δράσεων υπέρ των μεταναστών με αναπηρία, καθώς και την προσεκτική εξέταση των προτάσεων της Ε.Σ.Α.μεΑ για τους εργαζόμενους με αναπηρία στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα. Όσον αφορά στους μετανάστες με αναπηρία, ο κος Παυλόπουλος δήλωσε ότι θα μελετηθεί η διύρυνση των ΚΕΠ, ώστε να εξυπηρετούνται επαρκώς και οι μετανάστες με αναπηρία.

Διασφάλιση προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στις υπηρεσίες και τους εποπτευόμενους φορείς του ΥΜΕ

Με στόχο την προώθηση μέτρων που θα διασφαλίζουν την ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με ανα-

πηρία στις καθημερινές δραστηριότητες, η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία κατέθεσε τις θέσεις / προτάσεις του εθνικού αναπηρικού κινήματος σε θέματα αρμοδιότητάς του, με Υπόμνημά της στον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Ευριπίδη Στυλιανίδη στις 17.02.09.

Η Συνομοσπονδία εστίασε στην παρουσίαση των υφιστάμενων προβλημάτων σχετικά με τα άτομα με αναπηρία στους τομείς αρμοδιότητάς του, που αποτελούν τις κρισιμότερες προτεραιότητες στην προσπάθεια διασφάλισης της προσβασιμότητας και της άρσης του αποκλεισμού των ατόμων με αναπηρία, καθώς και στις ευρωπαϊκές επιταγές, στις οποίες η χώρα μας δεν μπορεί να μείνει αδιάφορη.

«Ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων για την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία»: Υπόμνημα στο ΥΠΕΧΩΔΕ

Την ανάγκη άμεσης λήψης μέτρων για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία, που έχει αναγνωρισθεί πλέον ως ο καθοριστικός παράγοντας εξίσωσης των ευκαιριών για όλους τους πολίτες αλλά και απαραίτητο στοιχείο της αειφόρου ανάπτυξης, με βάση και τη νέα Διεθνή Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, την οποία συνυπέγραψε η χώρα μας, τόνισε η Ε.Σ.Α.μεΑ σε επιστολή της προς τον

Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ κ. Γ. Σουφλιά στις 17.02.09.

Δεδομένης της Διεθνούς Σύμβασης, η Συνομοσπονδία τόνισε ότι δεν υπάρχει πλέον καμία δικαιολογία για αναβολές, καθώς η πραγματικότητα και οι υποχρεώσεις της χώρας επιβάλλουν την ένταξη της προσβασιμότητας στις επείγουσες προτεραιότητες και κάλεσε τον Υπουργό για τον άμεσο καθορισμό συνάντησης με αντιπροσωπεία της, προκειμένου να συζητηθούν εκτενώς τα ζητήματα που άπτονται της αρμοδιότητας του Υπουργείου του.

«Τουρισμός και Άτομα με Αναπηρία»: Υπόμνημα της Ε.Σ.Α.μεΑ στον Πρόεδρο του ΕΟΤ

Τη θέσπιση σταθερής συνεργασίας μεταξύ του ΕΟΤ και της Ε.Σ.Α.μεΑ με τη μορφή Προγραμματικής Σύμβασης, στο πλαίσιο της οποίας μπορούν να εξεταστούν και να δρομολογηθούν από κοινού δράσεις, που θα στοχεύουν αφενός στην ισότιμη αντιμετώπιση των τουριστών με αναπηρία και αφετέρου στην αξιοποίηση του μεγάλου αυτού τμήματος της τουριστικής αγοράς, που αποτελούν τα άτομα με αναπηρία και οι πληθυσμιακές κατηγορίες με παρόμοιες ανάγκες, για την τόνωση της εθνικής βιομηχανίας τουρισμού, πρότεινε εγγράφως η Συνομοσπονδία με Υπόμνημά της στον Πρόεδρο του ΕΟΤ στις 16.02.09.

Θ.Α.

Οδηγός Προσβάσιμων Ψυχαγωγικών Δραστηριοτήτων στην Ελλάδα

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, στο πλαίσιο του Έργου «Προσβάσιμες Διαδρομές Κοινωνικής Ένταξης ΑμεΑ», Ε.Π. «ΥΓΕΙΑ – ΠΡΟΝΟΙΑ» 2000 – 2008, ΜΕΤΡΟ 3.2, πραγματοποίησε την έκδοση του **ΟΔΗΓΟΥ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΩΝ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**. Η έκδοση του οδηγού ανατέθηκε, με τη διαδικασία του δημόσιου διαγωνισμού, στον ανάδοχο HIMALAYA TRAVEL A.E.

Ο Οδηγός περιλαμβάνει καταγραφή προσβάσιμων υποδομών (ξενοδοχεία, μουσεία, βασικές αθλητικές εγκαταστάσεις, εστιατόρια / καφέ, θέατρα, κινηματογράφοι, εμπορικά κέντρα, και άλλες υπηρεσίες όπως δημαρχεία, νοσοκομεία, κέντρα υγείας). Γεωγραφικά ο Οδηγός καλύπτει κυρίως τις πρωτεύουσες των νομών, αλλά και άλλες πόλεις ιδιαίτερου ενδιαφέροντος της χώρας.

Αναμφίβολα, το δικαίωμα της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στον πολιτισμό, τον τουρισμό και την ψυχαγωγία αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία, το οποίο σχετίζεται άμεσα με την ποιότητα ζωής τους και τη δυνατότητα συμμετοχής σε κοινωνικές δραστηριότητες. Άλλωστε, στη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, που ψηφίστηκε πρόσφατα από τον Ο.Η.Ε. (άρθρο 30) γίνεται αναφορά στην υποχρέωση των κρατών να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε τα άτομα με αναπηρία να έχουν πρόσβαση στις τουριστικές υποδομές και υπηρεσίες.

Ωστόσο, η πλειοψηφία όσων παρέχουν τουριστικές και άλλες υπηρεσίες στη χώρα μας δεν έχουν ακόμη αντιληφθεί την οικονομική και κοινωνική σημασία του προσβάσιμου τουρισμού ή «Τουρισμού για όλους». Η ανάπτυξη στρατηγικής και πολιτικών για τη διασφάλιση προσβάσιμων υποδομών και εκπαιδευμένων στελεχών, είναι κάτι το οποίο αποδεδειγμένα λείπει από τη χώρα μας.

Η έκδοση του Οδηγού καλύπτει το κενό τυποποιημένης καταχώρησης αξιόπιστων πληροφοριών, σχετικά με τις προσβάσιμες υποδομές και υπηρεσίες.

Για τη συλλογή των στοιχείων διενεργήθηκε πρωτογενής έρευνα σε όλη τη χώρα, βάσει εξειδικευμένων ερωτηματολογίων. Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων έγινε από απογραφείς, οι οποίοι εκπαιδεύτηκαν για το σκοπό αυτό. Τη

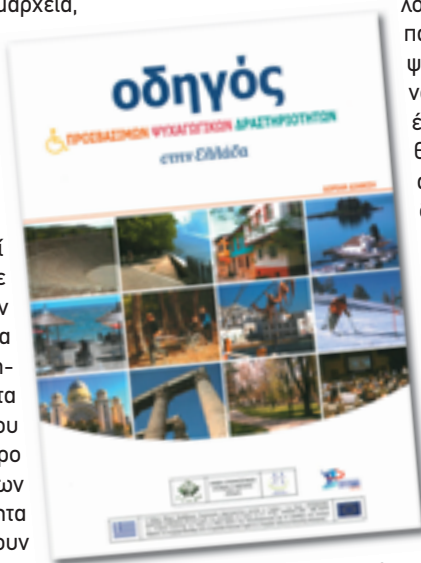
συμπλήρωση των ερωτηματολογίων ακολούθησε η επεξεργασία και η δημιουργία βάσης δεδομένων. Η βάση δεδομένων αποτέλεσε το υλικό για την έκδοση του έγχρωμου «Οδηγού Προσβάσιμων Ψυχαγωγικών Δραστηριοτήτων στην Ελλάδα» έκτασης 318 σελίδων.

Οι συντελεστές της έκδοσης του Οδηγού έλαβαν υπόψη τους την ποικιλομορφία των αναγκών των ατόμων με αναπηρία και υιοθέτησαν ως βασική κατευθυντήρια αρχή το γεγονός ότι κανείς δεν γνωρίζει καλύτερα τις ανάγκες τους από τα ίδια τα άτομα με αναπηρία. Στη βάση αυτής της αφετηρίας ακολούθησαν τη μέθοδο της κωδικοποιημένης παράθεσης των αποτελεσμάτων των αυτοψιών, με αναφορά αριθμητικών δεδομένων μόνο όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο, έτσι ώστε ο κάθε ενδιαφερόμενος να διαθέτει στοιχεία που θα του επιτρέψουν να αποφασίσει ο ίδιος αν οι υποδομές είναι ή δεν είναι κατάλληλες για τη δική του προσωπική εξυπηρέτηση. Η επιλογή αυτή είχε επίσης και ως θετικό αποτέλεσμα τον περιορισμό της επιβάρυνσης του μεγέθους του Οδηγού. Επίσης παραθέτουν γενικότερες πληροφορίες που μπορεί να φανούν χρήσιμες στο χρήστη του Οδηγού, όπως πληροφορίες σχετικά με υπηρεσίες υγείας και τοπικές αναπηρικές οργανώσεις, ενδυναμώνοντας το αίσθημα ασφάλειας του ατόμου με αναπηρία που ταξιδεύει.

Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στον Οδηγό αφορούν στη συντριπτική τους πλειοψηφία τα άτομα με κινητική αναπηρία και ιδιαίτερα τα άτομα με αμαξίδιο. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι κατά τις αυτοψίες δεν εντοπίστηκαν (πλην ελάχιστων περιπτώσεων) ειδικές διευκολύνσεις για τις υπόλοιπες κατηγορίες αναπηρίας (αισθητηριακές αναπηρίες, νοητική αναπηρία κ.λπ.).

Στις πρώτες σελίδες του Οδηγού παρατίθενται βασικές οδηγίες χρήσης, ιδιαίτερες επισημάνσεις, επεξήγηση της ορολογίας και των σημάτων που χρησιμοποιούνται προς διευκόλυνση του χρήστη.

Ο Οδηγός είναι ένα χρήσιμο εργαλείο στα χέρια των ατόμων με αναπηρία. Ο Οδηγός προβάλλει τις προσβάσιμες τουριστικές και ψυχαγωγικές υποδομές σε περισσότερες από 1.000.000 οικογένειες ατόμων με αναπηρία στην Ελλάδα, για να γνωρίζουν τι μπορούν να επισκεφτούν.

Ο Οδηγός διατίθεται δωρεάν από τα Κεντρικά Γραφεία της Ε.Σ.Α.μεΑ. (Δ/νση Ελ. Βενιζέλου 236, Ηλιούπολη, Αθήνα, τηλ. 210 9949837) και από τα Παραρτήματά της στη Θεσσαλονίκη, στην Πάτρα και στο Ηράκλειο Κρήτης. Επίσης, ο Οδηγός είναι διαθέσιμος σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Συνομοσπονδίας στη διεύθυνση www.esaea.gr/odigos/

Διεκδικούμε μαζί

**μία ΝΕΑ υπηρεσία της ΕΣΑμεΑ
στη διάθεση των πολιτών
με ή χωρίς αναπηρία!**

Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να απευθύνεται καθημερινά σ' αυτήν **από τις 08.00 έως τις 16.00** στο τηλέφωνο **210 9949837** ή μέσω e-mail **esaea@otenet.gr**

Αρμόδιοι υπάλληλοι:
**Φωτεινή Μπερδέκλη και
Παναγιώτης Μαρκοστάμος**

Η υπηρεσία μπορεί:

- Να δώσει απάντηση σε ερωτήματα σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία όλων των κατηγοριών.
- Να υποστηρίξει και να συνηγορήσει υπέρ προσωπικών αιτημάτων σχετικά με την αναπηρία.
- Να δώσει πληροφορίες σε ομάδες του γενικού πληθυσμού (π.χ. φοιτητές, ερευνητές, επαγγελματίες κ.λπ.) που ενδιαφέρονται για θέματα αναπηρίας.

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ
Ελ. Βενιζέλου 236, 163 41 Ηλιούπολη, Αθήνα
Τηλ. 210 - 9949837 • Fax: 210 - 5238967
e-mail: esaea@otenet.gr • <http://www.esaea.gr>